

EUROOPAN
TURVALLISUUS- JA
YHTEISTYÖJÄRJESTÖN
SUOMEN VALTUUSKUNNAN
KERTOMUS

*ETYJ:n parlamentaarisen
yleiskokouksen toiminnasta
vuonna 2008*

ISSN 1457-5418

EDITA PRIMA OY, HELSINKI 2009

**Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön
parlamentaarisen yleiskokouksen
Suomen valtuuskunta**

EDUSKUNNALLE

Eduskunnan työjärjestyksen 10 §:n mukaisesti Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön parlamentaarisen yleiskokouksen Suomen valtuuskunta antaa kunnioittaen eduskunnalle kertomuksen ETYJ:n parlamentaarisen yleiskokouksen toiminnasta vuoden 2008 istuntokaudella.

Helsingissä 23. huhtikuuta 2009

Ilkka Kanerva
Puheenjohtaja

Gunilla Carlander
Sihteeri

Sisällysluettelo

1	Tiivistelmä	7
2	ETYJ:n parlamentaarisen yleiskokouksen Suomen valtuuskunta...	8
3	Parlamentaarisen yleiskokouksen sääntömääräiset kokoukset.....	10
3.1	Pysyvä komitea.....	10
3.2	Puheenjohtajisto.....	10
3.3	Ajankohtaiskeskustelut	11
3.4	17. istunto Astanassa	11
4	Parlamentaarisen yleiskokouksen muu toiminta.....	14
4.1	ETYJ:n vaalitarkkailusta yleensä	14
4.2	Maakohtaiset vaalitarkkailut.....	15
4.3	Yleiskokouksen työryhmät	18
4.4	Yleiskokouksen erityisedustajien työ.....	19
4.5	Teemakonferenssit.....	20
5	Suomen ETYJ:n puheenjohtajuuskausi 2008	21

LIITTEET

1	ETYJ:n parlamentaarisen yleiskokouksen Suomen valtuuskunta vuonna 2008	22
2	ETYJ:n jäsenvaltiot.....	23
3	ETYJ:n kokonaisorganisaatio (kaavio).....	24
4	ETYJ:n parlamentaarisen yleiskokouksen organisaatio (kaavio) ...	25
5	ETYJ:n parlamentaarisen yleiskokouksen ja komiteoiden puheenjohtajistot.....	26
6	ETYJ:n parlamentaarisen yleiskokouksen Astanan loppuasiakirja	29
7	ETYJ:n parlamentaarinen yleiskokous lyhyesti.....	78
8	Suomen ETYJ:n puheenjohtajuuskauden ohjelma 2008 Tavoitteena jatkuvuus, johdonmukaisuus ja yhteistyö	79

Tiivistelmä

Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön parlamentaarisen yleiskokouksen tehtävänä on seurata järjestön tavoitteiden toteutumista sekä keskustella Etyjn ministerineuvostossa käsitellyssä olevista aiheista. Vuonna 2008 Suomi toimi Etyjn ministerineuvoston puheenjohtajana alkuvuonna ulkoministeri Ilkka Kanervan ja huhtikuusta alkaen Alexander Stubbin johdolla. Suomen valtuuskunta Etyjn parlamentarisessa yleiskokouksessa on tukenut Suomen puheenjohtajuutta ja toiminut läheisessä yhteistyössä ulkoministeriön kanssa.

Etyjn yleiskokous on kertomusvuonna järjestänyt useita ajankohtaiskeskusteluita ja käsitellyt säännöllisissä kokouksissa polttavimmat poliittiset kriisit. Helmikuussa Kosovon itsenäistymisjulistuksen jälkeen keskusteltiin Kosovon tilanteesta. Ajankohtaiskeskustelussa toistui pääasiallisesti eri maiden hallitusten viralliset kannat. Monissa puheenvuoroissa esitettiin arvioita ja näkemyksiä siitä pidetäänkö Kosovon itsenäisyysjulistusta erikois- tai ennakkotapauksena. Helmikuun kokouksen toinen ajankohtaiskeskustelun aihe oli Tavanomaiset aseiden Euroopassa (TAE) -sopimus. Georgian ja Venäjän välisestä sodasta keskusteltiin syyskuussa. Näihin keskusteluihin osallistuivat Georgian ulkoministeri Jekaterine Tsheshlashivili ja Venäjän YK-edustaja Vitali Thurkin.

Etyjn yleiskokouksen täysistunto järjestettiin ensimmäistä kertaa Keski-Aasiassa. Kazakstanin pääkaupunki Astana on myös itäisin paikka, missä Etyjin parlamentaarikot ovat kokoontuneet. Tässä kokouksessa yleiskokouksen uudeksi presidentiksi valittiin sosialistiryhmän ehdokas Joao Soares (Portugali). Astanassa ulkoministeri Alexander Stubb kertoi yleiskokoukselle Suomen Etyj-puheenjohtajuuskauden tavoitteista ja vastaili kansanedustajien kysymyksiin.

Yleiskokouksen Kazakstanin pääkaupungissa pidettävän täysistunnon pääaiheeksi oli valittu läpinäkyvyys ja avoimuus Etyjssä, jonka lisäksi käsiteltiin 19 muuta poliittista lisäaihetta. Kahden lisäaiheen jatkokäsittelystä (Georgia ja Holodo-

mor) jouduttiin äänestämään. Täysistunnossa hyväksyttiin lopulta jyrkkäsanainen päätöslauselma Georgiasta. Näiden lisäksi keskustelu Etyjn vaalitarkkailusta jatkui kiihkeänä.

Vaalitarkkailu on parlamentaarisen yleiskokouksen operatiivisen toiminnan keskeinen osa. Yleiskokous lähetti kertomusvuonna valtuuskuntia tarkkailemaan presidentinvaaleja Georgiassa, Armeniassa ja Yhdysvalloissa sekä parlamenttivaaleja Georgiassa, FYROM:ssa, Serbiassa ja Valko-Venäjällä. Yleiskokouksen ja Etyjn muiden toimielinten (ml. ODIHR) välinen yhteistyö vaalitarkkailussa on edelleen ongelmallinen ja tilanne on valitettavasti kärjistynyt vuoden aikana. Yleiskokouksen keskuudessa eräät maat ovat pitkään olleet tyytymättömiä ODIHR:n vaalitarkkailuun. Yleiskokouksen johdon (lue presidentti ja kansainvälinen sihteeristö) näkemys vaalitarkkailusta on eräiden arvioiden mukaan johtanut siihen, että sekä yhteistyö ODIHR:n kanssa että yleiskokouksen vaalitarkkailun arvostus ovat kärsineet. Etyjn puheenjohtajamaa Suomi nimesi entiseen tapaan Etyjn vaalitarkkailun erityiskoordinaattorin yleiskokouksen keskuudesta. Tämä käytäntö keskeytyi kun presidentti Soares lokakuussa 2008 kieltäytyi toimimasta USA:n presidentinvaalien vaalitarkkailukoordinaattorina. Hän perusteli päätöstään sillä, että yleiskokouksen asema Etyjn vaalitarkkailun johtajana (ja ODIHR:n alistuva asema) olisi tunnustettava.

Säännönmukaisten kokousten lisäksi, yleiskokous on jatkanut operatiivista toimintaansa. Yleiskokouksen työryhmät (Abhasia, Valko-Venäjä, Moldova) toimivat muodollisesti, mutta eivät ole saavuttaneet mitään merkittäviä tuloksia. Yleiskokouksen erityisedustajien lukumäärä on noussut kahdeksaan. Kimmo Kiljunen on yleiskokouksen Keski-Aasia erityisedustajan ominaisuudessa vierailut alueella ja kutsunut koolle ao. maiden edustajat yleiskokousten yhteydessä.

Suomen Etyj-valtuuskunta isännöi yleiskokouksen puheenjohtajiston kokouksen 3. joulukuuta 2008 Helsingissä, ja seurasi ulkoministeri Stubbin kutsusta Etyjn ulkoministerikokousta.

ETYJ:n parlamentaarisen yleiskokouksen Suomen valtuuskunta

ETYJ:n parlamentaarisen yleiskokouksen Suomen valtuuskunta valittiin toukokuussa 2007 koko vaalikaudeksi, ja se aloitti toimintansa puhemies Sauli Niinistön johdolla. Huhtikuussa 2008 puhemies Niinistö erosi valtuuskunnasta, ja hänet korvasi entinen ulkoministeri Ilkka Kanerva, joka valittiin uudeksi puheenjohtajaksi. Valtuuskunnan muu kokoonpano säilyi ennallaan (ks. liite 1).

Valtuuskunta on kokoontunut kahdeksan kertaa kertomusvuoden aikana. Kokousten yhteydessä valtuuskunta on saanut säännöllisesti informaatiota Suomen ETYJ-puheenjohtajuudesta 2008 suurlähettiläs Antti Turuselta (Suomen pysyvä ETYJ edustusto Wienissä) ja suurlähettiläs Aleksi Härkösen johtamalta ulkoasiainministeriön ETYJ-sihteeristöltä.

Valtuuskunta on osallistunut aktiivisesti yleiskokouksen sääntömääräisiin kokouksiin. Yleiskokouksen varapresidentiksi vuonna 2007 valittu Kimmo Kiljunen on lisäksi toiminut Keski-Aasian erityisedustajana (ks. s. 19).

Parlamentaarisen yleiskokoukset jäsenillä on mahdollisuus osallistua ETYJ:n kokouksiin valtioiden välisen yhteistyön puitteissa. Heidi Hautala osallistui syyskuussa Varsovassa pidettyyn HDIM-kokoukseen (*Human Dimension Implementation Meeting*).

Valtuuskunta on lisäksi tavannut Suomessa vierailleita ETYJ:n edustajia.

Etyjn yleiskokouksen emeritus presidentti Alcee Hastings vieraili kertomusvuonna Helsingissä kaksi kertaa. Alcee L. Hastings on demokraattisen puolueen kongressiedustaja Floridan osavaltiosta. Hän on Etyjin parlamentaarisen yleiskokouksen entinen puheenjohtaja ja nykyinen Välimeren erityisedustaja. Hastings toimii myös puheenjohtajana Yhdysvaltain kongressin

Helsinki-komissiossa. Tammikuussa hän tapasi Helsingissä mm. puhemies Sauli Niinistön. Vierailu liittyi Suomen vuodenvaihteessa alkaneeseen Etyj-puheenjohtajuuteen. Toukokuussa 2008 Hastings poikkesi Helsingissä paluumatkalla Pietarista, jossa yleiskokouksen valtuuskunta oli keskustellut IVY:n yleiskokouksen edustajien kanssa vaalitarkkailuasioista.

Helmikuussa puhemies Niinistö tapasi Itävallan parlamentin puhemiehen Barbara Prammerin Etyjin parlamentaarisen yleiskokouksen talvi-istunnon yhteydessä Wienissä. Niinistö ja Prammer ovat kumpikin omien parlamenttiansa Etyj-valtuuskuntien puheenjohtajia.

Helmikuussa yleiskokouksen varapresidentti Kiljunen otti vastaan Valko-Venäjän ulkoministeriön valtuuskunnan. Tapaamisen aihe oli Valko-Venäjän asema järjestössä.

Valtuuskunnan puheenjohtaja Ilkka Kanerva tapasi Georgian ulkoministerin 30. toukokuuta 2008 Helsingissä. Suomen Etyj-valtuuskunta on lisäksi seurannut Georgian ja Venäjän välisen sodan kehitystä elokuusta alkaen. Etyjn Georgian mission päällikkö Terhi Hakala on raportoinut tapahtumista ja asia on ollut esillä ulkoministeriön säännöllisissä katsauksissa valtuuskunnalle.

Marraskuussa pidettyjen Yhdysvaltain presidentinvaalien jälkeen ETYJ-valtuuskunta tapasi suurlähettiläs Barbara Barrettin ja sai informaatiota uuden hallinnon suunnitelmista.

Valtuuskunta on osallistunut eduskunnan puhemies Niinistön johdolla pidettyihin eduskunnan kansainvälisten asiain foorumin keskusteluihin maaliskuussa ja lokakuussa 2008. Keskustelun teemana oli maaliskuussa Itämeri. Keskusteluun osallistuivat Eurooppa-ministeri Astrid Thors ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen sekä ulkoasiainministeriön Itämeri-koordinaattori suur-

lähettiläs Ole Norrback. Lokakuun kokouksella oli kaksi teemaa; keskustelun maailmanlaajuudesta ruokakriisistä alusti ulkomaankauppa- ja kehitysministeri Paavo Väyrynen, kun taas ulkoministeri Alexander Stubb antoi raportin Suomen ETYJ-puheenjohtajuudesta.

Kertomus ETYJ:n parlamentaarisen yleiskokouksen Suomen valtuuskunnan toiminnasta vuonna 2007 (K3/2008) oli 27. maaliskuuta 2008 lähetekeskustelussa yhdessä Pohjoismaiden

Neuvoston ja Euroopan neuvoston kertomusten kanssa. Kaikki kertomukset lähetettiin ulkoasiainvaliokuntaan yhteisen mietinnön laatimista varten, jonka keskeisen teeman oli päättänyt eduskunnan kansainvälisten asiain foorumi. Teemana oli tällä kertaa maailmanlaajuinen ruokakriisi. Ulkoasiainvaliokunnan mietintö (UaVM 8/2008 vp), joka myös käsitti ETYJ:n kertomuksen 2007, hyväksyttiin marraskuussa 2008.

Parlamentaarisen yleiskokouksen sääntömääräiset kokoukset

3.1 Pysyvä komitea

Yleiskokouksen pysyvässä komiteassa (*Standing Committee*) ovat jäseninä kansallisten valtuuskuntien puheenjohtajat sekä puheenjohtajiston jäsenet. Pysyvän komitean tehtävänä on valmistella vuotuista istuntoa ja ryhtyä tarvittaessa toimenpiteisiin. Pysyvä komitea voi myös hyväksyä päätöslauselmia, jotka lähetetään edelleen ETYJ:n ministerikomiteaan, mutta tällaisia päätöslauselmia ei ole hyväksytty 2000-luvulla. Pysyvässä komiteassa päätökset tehdään konsensus miinus yksi -periaatteella, minkä johdosta kiistanalaisia poliittisia päätöksiä on vaikea saada läpi. Parlamentaarisen yleiskokouksen istunnossa päätöslauselmat hyväksytään enemmistöperiaatteella.

Pysyvän komitean kokoukset tarjoavat ennen kaikkea yleiskokouksen jäsenille tilaisuuden kuulla ETYJ:n ministerikomitean edustajien, pääsihteerin ja muiden ETYJ:n instituutioiden edustajien raportteja.

Vuonna 2008 pysyvällä komitealla oli kolme kokousta: helmikuussa Wienissä (puhemies Niinistö ja varapresidentti Kiljunen), heinäkuussa Astanassa (puheenjohtaja Kanerva ja varapresidentti Kiljunen) ja syyskuussa Torontossa (puheenjohtaja Kanerva ja varapresidentti Kiljunen).

Pysyvä komitea hyväksyy myös yleiskokouksen oman budjetin, joka on kokonaan erillään ETYJ:n muusta budjetista. Yleiskokouksen budjetti koostuu kansallisten parlamenttien jäsenosuuksista, joiden suuruus lasketaan saman järjestelmän mukaisesti kuin YK:ssa. Suomen osuus yleiskokouksen budjetista heinäkuusta 2007 heinäkuuhun 2008 oli 49 385 euroa, mikä vastaa 1,85 % koko budjetista (2 649 450 euroa).

3.2 Puheenjohtajisto

Kahdesti vuodessa kokoontuva yleiskokouksen puheenjohtajisto muodostuu presidentistä ja yhdeksästä varapresidentistä sekä komiteoiden puheenjohtajistoista. Puheenjohtajiston tehtävä on valvoa toimintaa ja ehdottaa tarvittaessa toimenpiteitä.

Yleiskokouksen presidentin vaali järjestetään heinäkuun istunnossa. Heinäkuussa 2008 Joao Soaresilla (sos., Portugali) ei ollut vastaehdokasta, ja hänet valittiin siis yksimielisesti yhdeksi vuodeksi yleiskokouksen puheenjohtajaksi. Sääntöjen mukaan presidentti voi asettua uudelleen ehdolle ainoastaan kerran.

Puheenjohtajiston ensimmäinen kokous pidettiin Kööpenhaminassa huhtikuussa 2008. Esityslistalla olivat vuoden päätteeseen liittyvät valmistelut. Puheenjohtajiston toinen kokous järjestettiin 3. joulukuuta 2008 Helsingissä ETYJ:n ulkoministerikokouksen yhteydessä ja jäsenet kutsuttiin ulkoministerikokoukseen. Suomen valtuuskunnan puheenjohtaja Ilkka Kanerva avasi puheenjohtajiston kokouksen, johon osallistui myös varapresidentti Kimmo Kiljunen. Ulkoministerikokouksessa Helsingissä parlamentaarisen yleiskokouksen presidentti Soares esitti virallisen puheenvuoron.

Suuri osa puheenjohtajiston joulukuun kokouksesta käytettiin keskusteluun parlamentaarisen yleiskokouksen ja valtioiden välistä toimintaa edustavan ETYJ:n pysyvän neuvoston (*Permanent Council*) välisistä suhteista. Yleiskokouksen presidentti ilmaisi tyytymättömyytensä siihen, että ETYJ:n pysyvä neuvosto ei kiinnitä huomiota parlamentaarisen yleiskokouksen toimiin erityisesti vaalitarkkailun osalta. Puheenjohtajamaan edustajina kokoukseen osallistuivat suurlähettiläät Aleksi Härkönen ja Tom Grönberg ulkoasiainministeriöstä. Grönberg korosti mm.

yleiskokouksen ja ODIHR:n yhteistyön tärkeyttä, yhteisen loppujulistuksen merkitystä vaalitarkkailutoiminnan uskottavuuden kannalta sekä ODIHR:n autonomisen aseman ja roolin merkitys.

3.3 Ajankohtaiskeskustelut

Yleiskokous on järjestänyt varsinaisten kokousten yhteydessä nk. ajankohtaiskeskusteluja. Helmikuun talvi-istunnossa keskusteltiin Kosovon tilanteesta pian Kosovon itsenäistymisjulistuksen jälkeen. Keskustelussa toistui pääasiallisesti eri maiden hallitusten viralliset kannat. Monissa puheenvuoroissa esitettiin arvioita siitä, pidetäänkö Kosovon itsenäisyysjulistusta erikois- tai ennakkotapauksena.

Helmikuun kokouksen toisen ajankohtaiskeskustelun aiheena oli sopimus Euroopan tavanomaisten aseiden rajoittamisesta (nk. TAE-sopimus). Venäjä on jatkanut vuonna 2007 ilmoittamansa päätöksen keskeyttää täysmääräisen osallistumisensa sopimuksen toteuttamiseen vaikka ei irtisanoutunut siitä. Keskustelut TAE-sopimuksen tulevaisuudesta ovat käynnissä.

Syyskuussa yleiskokous keskusteli Torontossa Georgian ajankohtaisesta poliittisesta tilanteesta. Georgia oli sitä ennen ollut keskustelun kohteena Astanan täysistunnossa (ks. luku 3.4). Georgian ulkoministeri Jekaterine Tsheshlashivili ja Venäjän YK-edustaja Vitali Thurkin esittivät keskustelun aluksi näkemyksensä tilanteesta ja vastasivat parlamentaarikkojen kysymyksiin. Etyj-puheenjohtajuuskauden näkökulman keskusteluun toi Suomen puheenjohtajuussihteeristön päällikkö suurlähettiläs Aleksii Härkönen.

Suomen valtuuskunnan varapuheenjohtaja, varapuhemies Johannes Koskinen osallistui keskusteluun ja korosti puheenvuorossaan Etyjiin ja muiden kansainvälisten järjestöjen (kuten YK, EU ja EN) yhteisten toimien merkitystä. Hän muistutti Suomen ulkoministerin Alexander Stubbin ehdotuksesta luoda kansainvälinen järjestely Abhasian ja Etelä-Ossetian konfliktien ratkaisemiseksi.

3.4 Yleiskokouksen täysistunto Astanassa

Etyjn yleiskokouksen istunto järjestettiin ensimmäistä kertaa Keski-Aasiassa heinäkuussa 2008. Kazakstanin pääkaupunki Astana on myös itäisen paikka, missä Etyjin parlamentaarikot ovat kokoontuneet. Suomen valtuuskuntaa Astanassa johti Ilkka Kanerva (kok); valtuuskunnan muut jäsenet olivat varapuhemies, varapuheenjohtaja Johannes Koskinen (sd) sekä Saara Karhu (sd), Kimmo Kiljunen (sd) ja Elisabeth Naucier (r).

Yleiskokouksen pääaiheeksi oli valittu läpinäkyvyys ja avoimuus Etyjissä (*Transparency in the OSCE*). Aihetta käsiteltiin yleiskokouksen kolmen komitean valmistelussa päätöslauselmassa, jonka painopisteet raportin laatijat valitsivat itsenäisesti.

Poliittisen komitean valmistamassa päätöslauselmassa todettiin, että uudenlaiset turvallisuusuhdat ovat lisänneet yksityisten turvallisuusjoukkojen ja -palvelujen käyttöä kriisien hallinnassa. Nämä joukot jäävät kuitenkin parlamentaarisen valvonnan ulkopuolelle ja niiden oikeudellinen asema ja velvoitteet suhteessa kansainväliseen humanitaariseen oikeuteen ovat epäselvät. Päätöslauselmassa kehoitetaan Etyjn pääsihteerä tutkimaan yksityisten turvajoukkojen käyttöä nykyisten aseellisten kriisien yhteydessä sekä ehdotetaan, että laadittaisiin kansainvälisten ohjeiden laatimista. Jäsenmaita kehoitetaan laatimaan sitovat määräykset ja menettelytavat yksityisten turvajoukkojen ja -palvelujen käytöstä aseellisissa selkkauksissa ja kriisien jälkeisissä tilanteissa. Jäsenvaltioiden puolustusministeriöitä kehoitetaan laatimaan selvitys oman maan puolustusvoimien käyttämistä yksityisistä turvapalveluista.

Talous-, tiede-, teknologia- ja ympäristökomitean osuudessa otettiin esille ympäristömuutokset, jotka voivat muodostua turvallisuusuhaksi. Siinä todettiin, että ilmaston lämpenemisen lisäksi on monia muita uhkia kuten vesipula, aavikoituminen, ruoanhintojen korotukset ja energiaratkaisut. Yleiskokous kehottaa jäsenmaita ottamaan kestävä kehityksen hallitusohjelmiansa prioriteetiksi sekä suosimaan kauppa- ja teollisuuspolitiikassa ympäristöystävällisiä ratkaisuja. Lisäksi tulisi suosia tiedonvaihtoa uusiutuvien energialähteiden vaihdon tehostamiseksi. Kansainvälistä yhteistyötä olisi tehostettava luon-

nonkatastrofien ennakkovaroitusjärjestelmän kehittämiseksi. Päätöslauselmassa rohkaistaan kehittämään vaihtoehtoja fossiililla polttoaineille ja edistämään erityisesti uusiutuvien energialähteiden ja ydinvoiman käyttöä. Ydinvoiman mainitsemista kyseisessä asiayhteydessä kuitenkin vierastettiin, koska vastustajien mielestä Ety-järjestön asia ei ole rohkaista jäsenmaita lisäämään ydinvoimaa. Äänestyksen jälkeen maininta ydinvoimasta poistettiin päätöslauselmaehdotuksesta. Ydinvoiman vastustajat olisivat halunneet päätöslauselmaan myös lisäyksen, jossa olisi todettu ydinvoiman olevan väärä ase ilmastonmuutosta vastaan ja muistutettu terrorisiskujen, ydinaseiden leviämisen ja ydinjätteen loppusijoituksen aiheuttamista riskeistä.

Kommunismin romahtamisen jälkeen monet Euroopan maat ovat päässeet arvioimaan historiaansa uusien arkistotietojen valossa. Demokratia- ja ihmisoikeuskomitean päätöslauselmaosuudessa korostetaan kansalaisten oikeutta saada tutkia alkuperäisiä arkistolähteitä ja kehoitetaan avoimuuteen valtioiden sisällä ja valtioiden välillä. Eräänä keinona lähihistorian tutkimuksessa mainitaan maittenväliset historian tutkimuskomissiot. Lisäksi kehoitetaan viranomaisia huolehtimaan avoimuudesta mm. vaaliprosesseissa ja korostetaan yksilön oikeutta määrätä äänestymiskäyttäytymisestään. Päätöslauselmassa korostetaan lopuksi voimakkaasti lehdistön ja kaikkien media-ammattilaisten oikeutta toimia vapaasta. Lisäksi heillä on oltava oikeus saada tutkia alkuperäislähteitä ja kansalaisjärjestöillä on oltava oikeus järjestäytyä ja toimia vapaasti.

Varsinaisen aiheen lisäksi yleiskokous hyväksyi 19 lisäaiheen päätöslauselmatekstit. Venäjän valtuuskunta esitti vastalauseen Georgiaa koskevan lisäaihe-ehdotuksen jatkokäsittelylle. Lopullisessa versiossa Venäjää vaaditaan välttämään voiman käyttöä konfliktien ratkaisussa, kunnioittamaan Etyjin periaatteita sekä pidättäytymään separatistialueilla toimista, jotka uhkaavat Georgian suvereenisuutta. Etyjin parlamentaarikot moittivat muun muassa sitä, että Venäjä on kirjoittanut passeja Georgiaan kuuluvien Abhastian ja Etelä-Ossetian asukkaille.

Ukrainan valtuuskunta ehdotti lisäaiheeksi Ukrainan nälänhätää 1930-luvulla, mikä myös herätti keskustelua. Venäjän valtuuskunta piti tekstiä puutteellisena ja esitti muutoksia. Loppu-

asiakirjaan päättyi teksti, jossa miljoonien ihmisten kuolemaan johtaneen nälänhädän todetaan olleen Stalinin totalitaarisen hallinnon tahallaan aiheuttama. Kaikkia jäsenmaiden parlamentteja rohkaistaan myös tunnustamaan nälänhätää. Venäjä vastusti muotoilua vedoten mm. siihen, että teksti ei vastaa koko historiallista tilannetta, sillä monet muut alueet kärsivät myös nälänhädästä.

Yleiskokous hyväksyi eräin muutoksin ja lisäksi Viron aloitteesta syntyneen tietoverkkoturvallisuutta koskevan päätöslauselman (On cyber security and on cyber crime). Etyjin jäsenmaita kehoitetaan liittymään Euroopan neuvoston tietoverkkorikollisuuden vastaiseen sopimukseen, kehittämään kansallisia toimia tietoverkkouhkia vastaan sekä valistamaan verkon käyttäjiä tietoturvaan. Venäjän ehdotuksesta otsikkoon lisättiin maininta tietoverkkorikollisuudesta (on cyber crime).

Rypäleasideen kiellosta annetussa päätöslauselmassa jäsenmaita kehoitetaan kieltämään rypäleasideiden käyttö, valmistaminen, kuljetus kuin varastointikin sekä tuhoamaan kaikki hallussaan olevat rypäleaset. Lopulliseen versioon lisättiin viittaukset Dublinin (toukokuussa 2008) kokouksen loppupäätelmiin. Kannanotto on tiukempi kuin vuosi sitten, jolloin Etyjin parlamentaarikot ottivat Kioassa kantaa vain siviiliväestölle kohtuutonta haittaa aiheuttaviin rypäleaseisiin eivätkä vaatineet olemassa olevien aseiden tuhoamista. Suomen valtuuskunta pidättäytyi kannanotosta vedoten siihen, että kansainvälinen prosessi on edelleen kesken, ja että Suomi ei vielä ole määritellyt kantaansa.

Päätöslauselmassa vaalitarkkailijoiden velvollisuuksista yleiskokous ilmaisee vahvan tukenensa järjestön vaalitarkkailutoiminnalle (ks. myös luku 4.1). Ed. Kimmo Kiljunen, joka toimi Etyjin puheenjohtajanaan Suomen erityisedustajana vaalitarkkailuasioissa, totesi puheenvuorossaan, että vaalitarkkailu on Etyjin näkyvintä demokratiaa edistävää toimintaa. Etyjistä on otettu mallina mm. YK:ssa ja Afrikassa. Tällä hetkellä on kaksi ongelmaa: toisaalta ODIHR:n ja yleiskokouksen välinen jännite, toisaalta Etyjin ja IVY:n välillä vallitsevat näkemyserot.

Astanan yleiskokouksen loppuasiakirja on kokonaisuudessaan liitteessä 6.

Istunnon yleiskeskustelu järjestettiin 2.7.2008, ja siihen osallistuivat varapuhemies Koskinen

ja Nauclér. Koskinen nosti esiin tarpeen uudistaa ja tehostaa Etyjin yleiskokouksen työtapoja, jotta työ olisi tuloksellisempaa. Komiteoiden olisi hyvä kuulla enemmän asiantuntijoita ja kerätä tarpeeksi taustatietoa raporttien ja päätöslauselmien pohjaksi. Yhteistyön komiteoiden ja ODIHR:n välillä tulisi olla selvästi nykyistä tiiviimpää. Komiteat voisivat esimerkiksi seurata, miten vaalitarkkailuraporttien suositukset toteutuvat, Koskinen totesi.

Nauclér keskittyi puheessaan vähemmistöihin ja kertoi esimerkkinä, miten Suomessa on ratkaistu sekä Ahvenanmaan, suomenruotsalaisten että saamelaisten asemaan liittyvät erityiskysymykset. Hän muistutti, että kansainvälisen yhteisön pitää kiinnittää erityistä huomiota vähemmistöjen asemaan uusissa kansallisvaltioissa. Taistelussa terrorismia vastaan vähemmistöt joutuvat myös helposti silmätikuksi, mikä on omiaan pahentamaan jo muutoinkin epävakaa tilannetta. Näiden kysymysten yhteydessä meidän on hyvä

seurata sitä työtä, mitä suomalainen professori Scheinin YK:n ihmisoikeustoimikunnan erityisraportoijana tekee ja tarvittaessa seurata hänen neuvojaan, Nauclér totesi.

Perinteiseen tapaan puheenjohtajamaan ulkoministeri Alexander Stubb kertoi yleiskokoukselle Suomen Etyj-puheenjohtajuuskauden tavoitteista ja vastaili kansanedustajien kysymyksiin. Etyjin parlamentaarikkoja kiinnostivat erityisesti vaalitarkkailuun, Kosovoon, Etyjin avoimuuteen, sukupuolten väliseen tasa-arvoon sekä parlamentaarisen yleiskokouksen vaikutusvaltaan liittyvät kysymykset. Stubbilta kysyttiin muun muassa, mitä hän aikoo tehdä ratkaistakseen Etyjin yleiskokouksen ja Etyjin demokraattisten instituutioiden ja ihmisoikeustoimiston Odihrin väliset vaalitarkkailuun liittyvät näkemyserot. Stubb sanoi kutsuvansa yleiskokouksen uuden presidentin ja Odihrin uuden johtajan yhteiseen neuvottelupöytään.

Parlamentaarisen yleiskokouksen muu toiminta

ETYJ:n yleiskokouksen toiminta voidaan jakaa kahteen osaan: yhtäältä Etyn yleiskokouksen säännönmukaiset kokoukset ja toiminnot (eli täysistunnot, vaalitarkkailu ja teemakonferenssit), jotka ovat avoinna kaikille kansallisten valtuuskuntien jäsenille ja varajäsenille, ja muu toiminta johon osallistuvat ainoastaan yleiskokouksen presidentin tehtävään erikseen nimetyt kansanedustajat. Näihin toimintoihin luetaan ad hoc työryhmät sekä erityisedustajat.

4.1 ETYJ:n vaalitarkkailusta yleensä

Kansainvälisestä vaalitarkkailusta on keskusteltu Etyjssä ja muissakin kansainvälisissä järjestöissä useita vuosia. EtyJ:n inhimillistä ulottuvuutta koskevan konferenssin Kööpenhaminan kokouksen asiakirjassa vuodelta 1989 osanottajamaat julistavat demokratian olennaisina oikeusperiaatteina olevan mm. "vapaa vaalit, jotka pidetään kohtuullisin väliajoin salaisena lippuäänestyksenä tai vastaavaa vapaata äänestysmenettelyä noudattaen sellaisissa olosuhteissa, että ne takaavat äänestäjille käytännössä mielipiteen vapaan ilmaisun ehdokkaan valinnassa" sekä "luonteeltaan edustuksellinen hallitusmuoto, jossa toimeenpanovallan käyttäjä on vastuussa valitulle lainsäädäntöelimelle tai äänestäjille". Asiakirjaan on kirjattu myös vapaiden vaalien tunnusmerkit ja maininta vaalitarkkailusta.

EtyJ:n jäsenmaiden on siis vaalien toimituksessa noudatettava vapaiden vaalien perusperiaatteita. Kansainvälinen vaalitarkkailu on eräs tapa seurata periaatteen noudattamista. EtyJ:n puitteissa vaalitarkkailu on koostunut kahdesta osasta: ODIHR:n riippumattomien asiantuntijoiden työstä sekä parlamentaarikkojen vaalitarkkailusta.

EtyJ:n vaalitarkkailua varten perustettiin Pariisin peruskirjassa (v. 1990) oma Vapaiden vaalien toimisto (Office for Free elections), josta myöhemmin tuli ODIHR (Office for Democratic Institutions and Human Rights). Tällöin peruskirjassa kirjattiin uudelleen vapaiden vaalien peruskriteerit ja kansainvälisen vaalitarkkailun periaatteet. ODIHR:n mandaattia täsmennettiin vuonna 1994. Lähtökohtana on, että ODIHR on itsenäinen ja autonominen asiantuntijoista koostuva toimisto, jonka raportteja ei alisteta EtyJ:n poliittisten elinten hyväksyttäväksi. ODIHR:n vaalitarkkailijat lähetetään useita viikkoja ennen vaalipäivää ja he laativat kokonaiskatsauksen (*needs assessment*) sekä lopullisen raportin. ODIHR:n ensimmäinen varsinainen vaalitarkkailumissio toteutettiin vuonna 1996.

EtyJ:n parlamentaarisen yleiskokouksen ensimmäiset vaalitarkkailijat olivat Venäjän duuman vaaleissa 1993. Yleiskokouksella ei ole omia erillisiä kirjoitettuja sääntöjä vaalitarkkailusta, vaan toiminta perustuu EtyJ:n yleisiin periaatteisiin.

Vuonna 1997 EtyJ:n yleiskokous ja ODIHR allekirjoittivat yhteistyösopimuksen, jossa sovittiin työnjaosta asiantuntijaelimien ja parlamentaarikkojen välillä. Yleiskokouksen lyhytaikaisten vaalitarkkailijoiden tehtävänä on seurata vaalikampanjaa juuri ennen vaalipäivää ja itse vaalitoimitusta sekä valvoa ääntenlaskentaa ym. EtyJ:n puheenjohtaja (Chairman-in-Office) on perinteisesti nimennyt erityiskoordinaattorin (Special Coordinator), joka on useimmiten ollut parlamentaarisen yleiskokouksen edustaja. Tämä käytäntö jatkui myös Suomen puheenjohtajakaudella vuonna 2008. Suomi nimesi erityiskoordinaattorin yleiskokouksen keskuudesta. Tämä yhteistyömuoto katkesi kun presidentti Soares kieltäytyi lokakuussa 2008 toimimasta puheenjohtajamaan vaalitarkkailukoordinaattorina USA:n presidentinvaaleissa. Hän perusteli

päätöstään sillä, että ODIHR:n on tunnustettava yleiskokouksen asema ETYJ:n vaalitarkkailun johtajana.

Suomi pyrki heti puheenjohtajuuskautensa alussa selventämään vaalitarkkailun muotoja ja tässä tarkoituksessa ulkoministeri Kanerva nimensi maaliskuussa 2008 Kimmo Kiljusen erityislähettilääksi vaaleihin liittyvissä kysymyksissä (*CiO Special Envoy for Elections*). Tässä ominaisuudessa ed. Kiljunen vieraili keväällä Etyjn päämajassa Wienissä, ODIHR:n päämajassa Varsovassa sekä parlamentaarisen yleiskokouksen sihteeristössä Kööpenhaminassa. Hän osallistui myös heinäkuussa Wienissä järjestettyyn vaaleja käsittelevään seminaariin. Puheenjohtajamaa Suomi on myös jatkanut käytäntöä lähettää puheenjohtajamaan erityislähettilään seuraamaan vaalitarkkailijoiden työtä. Suurlähettiläät Heikki Talvitie ja Tom Grönberg ovat seuranneet vaalitarkkailumissioiden työskentelyä puheenjohtajamaan erityislähettilään ominaisuudessa.

Etyjn yleiskokouksen ja ODIHR:n välinen kiista Etyjn vaalitarkkailun johtoasemasta on jatkunut pitkään. Tilanne kärjistyi vuonna 2008. Vaalitarkkailusta on käyty tiukkaa keskustelua useassa yhteydessä. Yleiskokous - tai ainakin osa yleiskokouksen johtohenkilöistä - on halunnut yleiskokoukselle johtajan roolin Etyjn vaalitarkkailussa. Yleiskokouksen johdon näkemys vaalitarkkailusta on johtanut siihen, että yhteistyö ODIHR:n kanssa on kärsinyt, ja, joidenkin arvioiden mukaan, myös yleiskokouksen vaalitarkkailun arvostus on heikentynyt.

ODIHR on korostanut yhteistyötä ja tätä uusi johtaja Janez Lenarcic painotti puheessaan yleiskokouksen syyskokouksessa.

Yleiskokouksen johdon oma-aloitteinen toiminta ja yhteistyökeskustelut IVY:n (Itsenäisten valtioiden yhteisö) kanssa keväällä 2008 lisäsi hämmennystä ja kritiikkiä yleiskokouksen keskuudessa. Taustalla oli yleiskokouksen vuonna 2007 hyväksymä vaalitarkkailua koskeva päätöslauselma. Tuolloin presidentti Lennmarker ehdotti vuoropuhelun kehittämistä Etyjn yleiskokouksen ja IVY:n välillä. Huhtikuussa 2008 Lennmarker vieraili Pietarissa, jossa hän keskusteli IVY:n edustajien kanssa vaalitarkkailuyhteistyön kehittämistä. Huhtikuun lopulla mm. IVY:n pääsihteeri Mihail Krotov ja Venäjän keskusvaalilautakunnan varapuheenjohtaja Stanislav Vavi-

lov kävivät jatkokeskusteluja Kööpenhaminassa pääsihteeri Oliverin kanssa. Toukokuussa 2008 varapresidentit Alcee Hastings, Joao Soares ja Pia Christmas-Möller sekä pääsihteeri Oliver tapasivat toistamiseen IVY:n edustajat Pietarissa. Keskustelut eivät johtaneet yhteisymmärrykseen Etyjn vaalitarkkailun kehittämistä, mutta osallistujat luonnehtivat keskusteluita hyödyllisiksi.

Yleiskokouksen istunnossa Astanassa tiedusteltiin tiukkaan sävyyn Pietarissa käytyjen keskustelujen luonnetta sekä mahdollisen sopimusluonnoksen sisältöä. Eräät edustajat ilmaisivat huolensa siitä, että nykyiset korkeat vaalitarkkailustandardit voivat heikentyä, jos niitä ryhdytään muokkaamaan yhteistyössä IVY-maiden kanssa.

Etyjn ja Euroopan neuvoston yleiskokoukset ovat pitkään tehneet yhteistyötä myös vaalitarkkailuissa. Yleiskokousten välinen yhteistyösopimus solmittiin vuonna 1995. Yhteistyössä on pidetty yhteisiä informaatiokokouksia ja julkaistu yhteinen loppuraportti. EN:n yleiskokouksen puheenjohtajisto hyväksyi vuonna 2004 yleiset menettelyperiaatteet yhteistyölle Etyjn kanssa. Puheenjohtajisto piti yhteisen loppulausuman aikaansaamista tärkeänä. EN:n ja Etyjn puheenjohtajamaiden puheenjohtajat ulkoministerit Carl Bildt (Ruotsi) ja Alexander Stubb (Suomi) nostivat yhteistyön vaaliasioissa esiin yhteisessä julistuksessaan syyskuussa 2008. He korostivat mm. yhteistyötä Euroopan neuvoston perustuslakiasiantuntijoiden, nk. Venetsian komission kautta.

4.2 Maakohtaiset raportit

Parlamentaarinen yleiskokous on kertomusvuonna lähettänyt valtuuskuntia tarkkailemaan presidentinvaaleja Georgiassa, Armeniassa ja Yhdysvalloissa sekä parlamenttivaaleja Georgiassa, entisessä Jugoslavian tasavallassa Makedoniassa (FYROM), Serbiassa ja Valko-Venäjällä.

Paljon huomiota herättivät myös yhdet vaalit, joihin ei lähetetty Etyj-tarkkailijoita. Venäjän presidentinvaalit 2. maaliskuuta 2008 olivat poikkeukselliset monella tavalla eikä Etyj lopulta lähettänyt tarkkailijoita. ODIHR edellyttää kutsua saada lähettää pitkäaikaisia tarkkailijoita vähintään kolme viikkoa ennen vaalipäivää. Venäjän hallitus ei kuitenkaan toimittanut virallista kutsua määräaikaan mennessä. Kutsussa myös

rajoitettiin vaalitarkkailijoiden määrää ja toimintaedellytyksiä. Tämän vuoksi ODIHR päätti olla lähettämättä tarkkailijoita. Etyjn yleiskokous sai kutsun Venäjän duuman puhemieheltä Boris Gryzlovilta tarkkailla Venäjän presidentinvaaleja, mutta yleiskokouksen presidentti Lennmarker päätti kuitenkin, ettei tarkkailijoita lähetetä. ODIHR:n ja yleiskokouksen päätökset olla lähettämättä vaalitarkkailijoita Venäjän presidentinvaaleihin tehtiin koordinoidusti ja keskinäisen yhteydenpidon tuloksena.

Georgia

Georgian sisäpoliittinen kriisi korruptio-, väärinkäytös- ja rahanpesusyytöksineen ja presidentti Mihheil Saakašviliin hallintoon kohdistuva ankara kritiikki vuonna 2007 johti poikkeustilan julistamiseen maahan marraskuussa ja lopulta ennaikaisiin presidentinvaaleihin 5. tammikuuta 2008. Presidentinvaaleja seurasivat ennaikaiset parlamenttivaalit toukokuussa. ETYJ:n yleiskokous lähetti vaalitarkkailijoita molempiin vaaleihin.

Rauhattomuuksien puhjettua marraskuussa presidentiksi tammikuussa 2004 valittu Saakashvili erosi presidentin virasta 24. marraskuussa 2007 voidakseen asettua uudelleen ehdolle. Presidentin virkaa hoiti väliaikaisesti puhemies Nino Burdzhadze, joka ei itse enää ollut ehdolla toukokuun parlamenttivaaleissa. Ennaikaisia presidentinvaaleja koskevan päätöksen ja varsinaisen vaalipäivän välistä aikaa leimasi laaja sisäpoliittinen rauhattomuus.

Lopulta presidentin virkaan oli ehdolla seitsemän henkilöä. Nämä olivat istuva presidentti Mihheil Saakašvili (UMM), Levan Gatssheladze (United Public Movement), Davit Gamkrelidze (New Rights Party), Shalva Natelashvili (Labour Party of Georgia) ja Gia Maisashvili (Party of the Future), Irina Srishvili (Hope Party) ja Arkadi Patarkatsishvili (sitoutumaton).

Etyjn parlamentaarisen yleiskokouksen valtuuskuntaa johti Alcee Hastings (USA), ja valtuuskunnassa oli 66 ETYJ-parlamentaarikkoja (Suomesta varapuhemies Johannes Koskinen). Puheenjohtajamaa Suomi nimesi Hastingsin myös vaalitarkkailun erityiskoordinaattoriksi.

Valtuuskunnan johtopäätökset julkaistiin ODIHR:n, Euroopan neuvoston parlamentaarisen yleiskokouksen ja Euroopan parlamentin

yhteisessä lausunnossa. Vaalitarkkailijoiden arvio tammikuun vaalitoimituksesta oli osittain myönteinen, mutta tarkkailijat huomauttivat kuitenkin jälleen useista vakavista puutteista, jotka tulisi korjata välittömästi. Ensimmäistä kertaa Georgian presidentinvaaleissa oli aitoa poliittista kilpailua, mutta loppuarviota varjosti ajan niukkuus siihen, että kaikki ehdokkaat olisivat voineet käydä yhtä vahvoja vaalikampanjoita. Vaaleja oli edeltänyt sisäpoliittinen rauhattomuus, joka oli vaarantanut poliittisen järjestelmän uskottavuuden. Vaalien tekninen toimittaminen hoidettiin hyvin, mutta poliittista ilmastoa hallitsi epäluulo ja kahtiajako. Keskusvaalikomitean alaisuudessa toimi 76 piirikomiteaa ja 3 511 aluekomiteaa, joista 44 ulkomailla. Ulkomaiset perustuslakiasiantuntijat olivat toistuvasti korostaneet tarvetta Georgian vaalilainsäädännön uudistamiseen. Kriittisiä näkökohtia esitettiin ääntenlaskennasta, ja vaalitarkkailijat suhtautuivat kriittisesti siihen, että noin viisi prosenttia äänioikeutetuista lisättiin äänestysluetteloihin vaalipäivän alla. Istuva presidentti Mihheil Saakašvili voitti saaden 53,47 % äänistä, ja seuraavana oli Levan Gatssheladze (25,69 %). Äänestysvilkkaudeksi ilmoitettiin 56,19 %.

Sisäpoliittinen tilanne vaalien jälkeen oli yhä edelleen kireä, ja maaliskuussa presidentti päätti määrätä ennaikaiset parlamenttivaalit, jotka toimitettiin 29. toukokuuta 2008. Ennaikaisia parlamenttivaaleja tarkkaili tavanomaiseen tapaan Etyjn parlamentaarikkovaltuuskunta, joka teki mm. Euroopan neuvoston ja Euroopan parlamentin tarkkailijoiden kanssa yhteistyötä. Valtuuskuntaa johti Joao Soares (Portugali), jonka myös Etyjn puheenjohtajamaan Suomen ulkoministeri Stubb nimesi toimimaan Etyjn koko vaalitarkkailutoiminnan erityiskoordinaattorina.

Tammikuun presidentinvaaleja leimannut rauhaton yleispoliittinen ilmasto vallitsi edelleen parlamenttivaalien aikana. Kansainväliset perustuslakiasiantuntijat olivat kehottaneet Georgiaa uudistamaan vaalilainsäädäntönsä, ja presidentti Saakashvili käynnisti tämän työn maaliskuussa. Muutosten tekemistä vaalilainsäädäntöön vähemmän kuin puoli vuotta ennen varsinaista vaalipäivää ei pidetä hyvänä ratkaisuna. Monet suosituksista otettiin uudistettuun vaalilainsäädäntöön; äänikynnys laskettiin 7 %:sta 5 %:iin, vaaliluetteloiden laatimista, vaalikomiteoiden

kokoonpanoa ja valitusmenettelyä kehitettiin. Vaaliviranomaiset toimivat asiallisemmin ja tehokkaammin. Yleiskokous on kuitenkin huolestunut viranomaisiin ja vaalien toimittamiseen ylipäänsä maassa vallitsevasta luottamuksen puutteesta ja kehottaa Georgiaa jatkamaan vaalilainsäädännön ja vaalihallinnon kehittämistä.

Armenia

Armeniassa järjestettiin presidentinvaalit 19. helmikuuta 2008. Yleiskokouksen valtuuskunnan puheenjohtajana ja puheenjohtajamaan Suomen erityiskoordinaattorina toimi yleiskokouksen varapresidentti Ann-Marie Lizin (Belgia). Edelliset presidentinvaalit pidettiin vuonna 2003, joiden tuloksena presidentiksi valittiin Robert Kotscharian. Vuoden 2008 vaaleissa oli yhdeksän ehdokasta. Voiton vei istuva pääministeri Serzh Sarkisian, joka Armenian keskusvaalilautakunnan mukaan keräsi ensimmäisellä kierroksella 53 % äänistä. Vaalit hävinnyt oppositio syytti vaaleja vilpillisiksi ja kehotti kannattajiaan suurmielensoitukseen Jerevaniin, Armenian pääkaupunkiin. Mielenosoituksissa puhkesi mielenosoittajien ja poliisin välille väkivaltaisuuksia, joiden johdosta istuva presidentti Robert Kotscharian julisti poikkeustilan.

Itse vaalit käytiin kansainvälisten vaalitarkkailijoiden mukaan suurelta osin kansainvälisten standardien mukaisesti. Vuonna 2007 käytyihin parlamenttivaaleihin verrattuna selkeää parannusta oli havaittavissa. Ääntenlaskennassa oli kuitenkin huomauttamista. Tarkkailijoiden mukaan lisää uudistuksia on kuitenkin tehtävä. Armenian vaalien suurin ongelma on kansalaisten vaaleja ja poliittista järjestelmää kohtaan tuntema epäluottamus.

Serbia

Etyjn vaalitarkkailuvaltuuskuntaa Serbian parlamenttivaaleissa 11. toukokuuta 2008 johti Roberto Battelli (Slovenia). Etyjn ja EN:n yleiskokousten vaalitarkkailijoiden yhteisessä lausunnossa todetaan toukokuun parlamenttivaalien sujuneen ammattimaisesti ja pääosin eurooppalaisten standardien mukaisesti. Korkea äänestysprosentti osoitti äänestäjien luottavan vaalitoimitukseen. Vaalikampanjat ja äänestys käytiin melko rauhallisesti, avoimesti ja läpinäkyvällä tavalla, joskin huolta aiheuttivat muutamat

poliittikkoihin kohdistuneet tappouhkaukset. Uhkaukset on selvittettävä ja vietävä syytteeseen. Myös vaaliprosessissa on vielä joitakin teknillisiä heikkouksia. Vaalilainsäädännön mukaan puolueet jakavat paikat parlamentissa riippumatta ehdokkaiden äänimäärästä. Myös puolueiden rahoituksen valvonta on riittämätöntä. Vaalitarkkailijoiden arvion mukaan EU:n vakaussopimuksen allekirjoittaminen vaikutti hieman parantaneen Euroopan imagoa Serbiassa.

Entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia

Entisessä Jugoslavian tasavallassa Makedoniassa (FYROM) järjestettiin kesäkuussa 2008 parlamenttivaalit. Etyjn yleiskokouksen vaalitarkkailijavaltuuskuntaa johti varapresidentti Pia Christmas-Möller (Tanska). Vaalit toimitettiin kahdessa kierroksessa. Yhteisessä lausunnossa EN:n tarkkailijoiden kanssa todettiin vaalitoimituksen sujuneen teknisesti hyvin, mutta kokonaisuudessaan vaalit eivät täyttäneet kansainvälisiä vaatimuksia. Kampanjointi sujui hyvin negatiivisessa ilmapiirissä, ja monissa äänestyspaikoissa väkivalta, pelottelu ja häirintä estivät äänestäjien vapaan valinnan. Erityisesti äänestäjiä häirittiin albaaniväestön alueilla, joissa myös esiintyi lukuisia väkivaltaisia välikohtauksia.

Äänestystulos jouduttiin mitätöimään 183 äänestyspaikalla, ja uudet vaalit päätettiin järjestää kahden viikon kuluttua 15.6. Kansainväliset vaalitarkkailijat antoivat toisella kierroksella kiitosta viranomaisten pyrkimyksistä varmistaa äänestäjien turvallisuus. Valitettavasti ponnisteluista huolimatta, myös toinen kierros sujui monilla paikoin jännittyneessä ilmapiirissä ja äänestäjien häirintää esiintyi. Poliisin läsnäolo esti väkivallan ja häirinnän äänestyspaikoilla, mutta puolueaktiivien äänestyspaikkojen ulkopuolella tekemään häirintään ei kuitenkaan onnistuttu puuttua tehokkaasti. Albaanipuolueiden aktivistit häiritsivät myös vaalitoimittajia ja vaalitarkkailijoita. Vaalitarkkailijat havaitsivat myös lukuisia väärinkäytöksiä ja virheitä menettelytavoissa. Näin uusintavaalitkaan eivät täyttäneet kansainvälisiä kriteereitä.

Kansainvälisten vaalitarkkailijoiden lausunnossa korostetaan multietnisen yhteiskunnan viranomaisten ja poliittisten päättäjien vastuuta taata se, että kaikki kansalaiset, riippumatta etnisestä taustastaan, voivat vapaasti ilmaista

mielipiteensävaaleissa. Vaalien jälkeen erityisen tärkeää, että väkivallasta ja vaalien häirinnästä vastuussa saatetaan vastuuseen. Yhteensä 164 rikossyytettä nostettiin vaalien jälkeen, mutta vain 25 henkilöä oli vaalitarkkailijoiden antamaan lausunnon ilmestymiseen mennessä pidätetty. Tarkkailijat nostavat esiin erityisesti korkeissa poliisiviroissa olevat puolueaktiivit, jotka osallistuivat häirintään. Valtion vaalikomissio saa tarkkailijoilta kiitosta valitusten käsittelyssä. Ongelmana on kuitenkin ollut, että korkein oikeus on perunut useita vaalikomission päätöksiä.

Valko-Venäjä

Kansainvälinen yhteisö on pitkään seurannut huolestuneena Valko-Venäjän tilannetta ja nimenomaan demokratian ja ihmisoikeuksien puuttumista maassa. Etyj, Euroopan parlamentti ja Euroopan neuvosto ovat muodostaneet yhdessä nk. kansainvälisen troikan, joka viime vuosien aikana on pyrkinyt painostamaan maata uudistusten tekoon. Alueellisista järjestöistä Valko-Venäjä on täysjäsen ainoastaan Etyjssä. Minskissä sijaitsee myös Etyjn toimipiste. Pohjoismaiden neuvosto järjesti maaliskuussa 2008 Vilnassa Valko-Venäjää käsittelevän konferenssin. Konferenssin varsinaisen teema oli ympäristö- ja energia-alan yhteistyö. Etyjn yleiskokouksen Valko-Venäjä-työryhmää johtaa Uta Zapf (Saksa), mutta työryhmä ei ole vuonna 2008 edennyt.

Valko-Venäjän epädemokraattisen hallinnon luonne ilmenee selvästi mm. vaalien toimituksessa. Vuoden 2006 presidentinvaaleissa istuva presidentti Lukashenka sai n. 91 % annetuista äänistä. Presidentinvaalit arvioitiin erittäin kriittisin sävyin ja katse siirtyi vuoden 2008 parlamenttivaaleihin. Syyskuussa 2008 järjestettyjä parlamenttivaaleja tarkkaili Etyj ja IVY. Etyj arvioi, että parlamenttivaalit olivat Valko-Venäjän kannalta menetetty tilaisuus osoittaa halua muuttaa poliittisen kehityksen suunta.

Yhdysvallat

USA:n presidentinvaalit järjestettiin 4. marraskuuta 2008 ja kesä Etyjn yleiskokous että ODIHR saivat kesun lähettää valtuuskunta tarkkailemaan vaaleja.

Ennen vaaleja syyskuussa USA:n valtuuskunta yhdessä USA:n kongressin ulkoasiainkomission kanssa järjestivät kaksipäiväisen seminaarin,

jossa annettiin taustatietoja vaalijärjestelmästä, ehdokkaista ym. vaaleihin liittyvistä asioista. Keskusteluihin osallistuivat mm. USA:n demokraattien ryhmäjohtaja Steny Hoyer ja republikaanien johtaja Roy Blunt. Suomesta seminaariin osallistuivat edustajat Kimmo Kiljunen ja Markku Laukkanen.

Etyjn yleiskokouksen varsinaista valtuuskuntaa marraskuussa johti presidentti Joao Soares. Soares kieltäytyi vastaanottamasta ulkoministeri Stubbin nimityksen Etyj-vaalitarkkailun mission koordinaattoriksi (Special Coordinator) vedoten siihen, että yleiskokouksella tulisi olla johtava, ja ODIHR:lla alistunut, rooli vaalitarkkailussa. USA:n vaaleja tarkkaili siis kaksi Etyj-valtuuskuntaa; toisaalta Etyjn yleiskokouksen parlamentaarikkovaltuuskunta ja toisaalta Etyjn ODIHR:n asiantuntijatarkkailijat (ei poliittinen valtuuskunta). Yhteistyö näiden kahden Etyjn osapuolen välillä ei sujunut. Suurlähettiläs Tom Grönberg toimi Etyjn puheenjohtajanaan Suomen ulkoministerin erityislähettiläänä vaaliasioissa ja seurasi vaalitarkkailijavaltuuskuntien työtä.

Etyjn 77 parlamentaarikkoa 26 maasta seurasivat vaalien toimitusta kymmenessä osavaltiossa (Florida, Pohjois-Carolina, Maryland, Virginia, Washington DC, New Hampshire, Ohio, Missouri, New Mexico ja Colorado). Suomesta osallistuivat Koskinen ja Laukkanen, jotka olivat molemmat Raleigh'ssa, pohjois-Carolinassa.

Vaalien jälkeen ODIHR ja Etyjn yleiskokous julkaisivat kaksi erillistä loppuraporttia. Tarkkailijoiden mukaan ennakköänestyksessä esiintyneet pitkät jonot ja odotusajat olivat myönteinen merkki ja osoittivat kansalaisten aitoa kiinnostusta vaaleja kohtaan. Median jatkuvan seurannan ansiosta vaalit ja niiden merkitys olivat kaikkien kansalaisten tiedossa. Vaalikampanjat, median jatkuva seuranta ja kansalaisten osoittama kiinnostus vahvistivat käsityksen, jonka mukaan lopputulos oli aidon innostuneen kansanliikkeen lopputulos eikä yksinomaan taitavan vaalikoosteiston ansiota.

4.3 Työryhmät

Yleiskokouksen presidentti asetti 2000-luvun alussa joukon työryhmiä seuraamaan yksityiskohtaisemmin eräitä konflikteja ja ongelmakysymyksiä (vrt. liite 5). Nämä neljä työryhmää

ovat muodollisesti toimineet myös vuonna 2008, mutta valitettavasti ne eivät ole pystyneet raportoimaan merkittävästä edistymisestä.

Yleiskokouksen Moldavia-työryhmän puheenjohtaja Josselin de Rohan (Ranska) erosi kertomusvuoden aikana, ja uusi puheenjohtaja valitaan vuonna 2009. Uta Zapfin (Saksa) johdolla toimiva Valko-Venäjä-työryhmä tulee muotoilemaan toimintaansa uudelleen syyskuussa 2008 pidettyjen parlamenttivaalien jälkeen. Työryhmän suunnitelmat seminaarin järjestämisestä Minskissä eivät ole voineet toteutua Valko-Venäjän poliittisen johdon puutteellisen yhteistyöhalun vuoksi. Työryhmä tekee yhteistyötä Euroopan neuvoston ja Euroopan parlamentin vastaavien työryhmien kanssa tarkoituksenaan tukea maan demokraattisia voimia ja kehittää kansalaisyhteiskuntaa demokraattisempaan suuntaan. Georgian ja Venäjän välinen sota on itse asiassa tehnyt Abhasia-työryhmän työn sen alkuperäisen toimeksiannon mukaisesti mahdottomaksi. Yleiskokouksen avoimuustyöryhmä ei ole raportoinut varsinaisesta toiminnasta vuoden aikana.

4.4 Erityisedustajat

Yleiskokouksen presidentti on myös nimennyt ns. erityisedustajia seuraamaan erilaisia erityiskysymyksiä ja tilannetta eräillä alueilla (ks. liite 5).

Ensimmäinen erityisedustaja nimettiin edistämään tasa-arvoa Etyjssä. Tätä tehtävää hoiti vuonna 2008 Tone Tingsgård (Ruotsi), joka on pysyvän komitean kokouksissa ja täysistunnossa esittänyt analyysinsä miesten ja naisten välisestä tasa-arvosta Etyjn organisaatiossa (sihteeristössä ja kentällä).

Välimeren maat ovat halunneet tuoda alueensa erityisongelmia esiin monin eri tavoin. Ensimmäinen Välimeren maiden erityisedustaja nimettiin vuonna 2002. Vuonna 2008 tätä tehtävää on hoitanut Alcee Hastings (USA), joka on osallistunut Välimerenmaiden kysymyksiä käsitteleviin keskusteluihin.

Yhdysvaltojen vankileiriä Guantanamo Bayssa koskevasta kysymyksestä keskusteltiin parlamentaarisen yleiskokouksen istunnossa vuonna 2003. Tämän jälkeen yleiskokouksen varapresidentti Ann-Marie Lizin (Belgia) nimettiin Guantanamo Bayn erityisedustajaksi.

Roberto Battelli (Slovenia) nimettiin Kaak-

kois-Euroopan ja Balkanin alueen erityisedustajaksi, ja hän on edustanut yleiskokousta tätä problematiikkaa käsittelevissä kansainvälisissä kokouksissa.

Vuonna 2007 parlamentaarisen yleiskokouksen presidentti Lennmarker nimesi Kimmo Kiljusen Keski-Aasian erityisedustajaksi, ja uusi presidentti Joao Soares pyysi vuonna 2008 häntä jatkamaan tässä tehtävässä. Kiljunen on toiminnassa Keski-Aasiassa korostanut alueellisen parlamentaarisen yhteistyön merkitystä Pohjoismaisen neuvoston mallin mukaisesti.

Maaliskuussa 2008 Kiljunen osallistui Pohjois-Atlantin parlamentaarisen yleiskokouksen (*North Atlantic Assembly*) järjestämään seminaariin Kaspianmeren alueen turvallisuustilanteesta. Heinäkuussa Kiljunen järjesti Astanassa tapaamisen Keski-Aasian valtuuskuntien jäsenille. Tapaamisessa sovittiin uudesta alueellisesta seminaarista keväällä 2009. Marraskuussa 2008 Kiljunen vieraili Dushanbessa valmistelemaan seminaaria. Seminaarissa on yhteistyökumppaneina Tadjikistanin parlamentti, Etyjn maatoimisto ja Pohjoismaisen neuvosto. Etyjn yleiskokouksen delegaatioiden lisäksi seminaariin kutsutaan IVY:n ja NATO-maiden yleiskokousten ja Euroopan parlamentin edustajat sekä kansanedustajia Afganistanin parlamentista. Huhtikuussa 2009 pidettävän seminaarin aiheeksi on valittu työperäinen siirtolaisuus ja ihmiskauppa.

Tadzhikistaniin, Turkmenistaniin ja Uzbekistaniin rajoittuva Afganistan on Etyjn kumppanimaa, ja Etyj on pyrkinyt tukemaan maan kehitystä kohti demokratiaa. Afganistanin parlamentin edustajat ovat osallistuneet parlamentaarisen yleiskokouksen istuntoon. Alueen turvallisuustilanteesta järjestettiin marraskuussa 2008 erityinen konferenssi Kabulissa. Kimmo Kiljunen osallistui konferenssissa keskusteluun ETYJ:n panoksesta alueella ja yhteistyöstä aasialaisten kumppanien kanssa yleensä. Kiljunen kutsui Afganistanin parlamentin osallistumaan yleiskokouksen talvi-istuntoon helmikuussa 2009.

Korruptio ja kansainvälinen rikollisuus muodostavat vakavan uhan kansalliselle ja kansainväliselle turvallisuudelle. Senaattori Claudio Vizzini (Italia) on saanut tehtäväkseen seurata tämän asian käsittelyä kansainvälisellä tasolla sekä analysoida eri toimenpiteitä ja raportoida niistä yleiskokoukselle.

Islantilainen Petus Blondal nimettiin budjetikysymysten erityisedustajaksi, ja hänen tehtäväänään on tarkastella Etyjn koko budjettia ja raportoida siitä yleiskokoukselle.

Tuorein nimitys tapahtui syyskuussa 2008, jolloin presidentti nimesi Ranskan valtuuskunnan puheenjohtajan Michel Voisinin Afganistanin erityisedustajaksi.

4.5 Teemakonferenssit

Sääntömääräisten kokousten lisäksi yleiskokous järjestää vuosittain joukon konferensseja erityistä teemoista tai alueellisista kysymyksistä.

Yleiskokouksen Välimeri-foorumi kokoontuu nykyään säännöllisesti, ja siellä keskustellaan erityisesti Välimeren pohjois- ja eteläpuolisten maiden sekä Lähi-idän ongelmista. Vuoden 2008 foorumi järjestettiin Torontossa, Kanadassa syyskuussa 2008 syysistunnon yhteydessä. Kokoukseen osallistui myös edustajia Etyjn kumppanimaista Algeriasta, Israelista, Jordaniasta ja Marokosta. Tämän vuoden teemana oli integraation ja yhteistyön merkitys alueen turvallisuudelle.

Yleiskokouksen Välimerenmaiden erityisedustaja Alcee Hastings (USA) alusti keskustelun puheenvuorolla, jossa hän korosti Irakin pakolaistilannetta ja Lähi-idän tilannetta ylipäänsä. Hastings vieraili alueella syksyllä 2008. Pääsihteerin Gilles Mestre esitteli ajankohtaisen Välimeren unionin. Ranskan presidentti Nicolas Sarkozy oli tehnyt aloitteen yhteistyön vahvistamiseksi Väli-

meren ympärillä ja kutsunut valtion ja hallitusten päämiehiä yli 40 maasta Pariisissa 13. heinäkuuta 2008 pidettyyn huippukokoukseen. Mestre korosti, että Välimeren pohjois- ja eteläpuoliset maat muodostavat nykyään alueen, jonka elintasoero muihin nähden on suurin. Euroopan maiden tulee panostaa talouden kehittämiseen, työllisyyden parantamiseen ja demokratian vahvistamiseen Välimeren eteläpuolisissa maissa mm. laittoman maahanmuuton kuriin saamiseksi ja koko alueen turvallisuuden lisäämiseksi. Alueella tarvitaan uudenlaista dynaamisempaa yhteistyötä. Heinäkuun 2008 huippukokouksen jälkeen järjestettiin joulukuussa 2008 ministerikokous, jota seuraa sihteeristön perustaminen Barcelonaan 2009 ja uusi huippukokous vuonna 2010.

Vuoden toinen teemakonferenssin aiheena oli Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön rooli kauppaa-, turvallisuus- ja siirtolaisuuskysymyksissä. Pääalustuspuheenvuoron esitti Australian entinen pääministeri ja International Crisis Group'n presidentti Gareth Evans. Aihetta tarkasteltiin Etyjn kolmen eri näkökulmasta. Muiden paneelistien joukossa olivat Paul Evans, Chairman of the Executive Committee Asia Pacific Foundation of Canada ja Peter Schatzer, IOM sekä Etyjin demokraattisten instituutioiden ja ihmisoikeuksien toimiston ODIHR:n uusi johtaja, slovenialainen Janez Lenarcic.

Tämän teemakonferenssin yhteydessä järjestettiin myös ajankohtaiskeskustelun Georgian ja Venäjän välisestä sodasta (ks. 3.3.).

Suomen ETYJ-puheenjohtajuus 2008

Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökonferenssin (ETYK) päätösasiakirja, joka muodostaa nykyisen Etyjn perustan, allekirjoitettiin Helsingissä vuonna 1975, mutta Suomi toimi vasta vuonna 2008 ensimmäistä kertaa koko järjestön puheenjohtajana. Etyj-puheenjohtajuus ratkaistaan Etyjn ulkoministerikokouksessa jäsenmaiden ehdotusten perusteella. Päätös Suomen puheenjohtajuudesta tehtiin vuonna 2005. Suomen puheenjohtajuuden teemana oli jatkuvuus, johdonmukaisuus ja yhteistyö, ja ohjelma esitettiin pysyväälle neuvostolle 9. tammikuuta 2008 Wienissä.

Etyj-puheenjohtajuussihteeristö perustettiin ulkoministeriöön jo helmikuussa 2007. Lisäksi ulkoministeri Ilkka Kanerva nimitti kolme erityisedustajaa. Suomen Etyj-valtuuskunnan jäsen Kimmo Kiljunen nimitettiin vaalikysymysten erityisedustajaksi. Suurlähettiläs Heikki Talvitie nimitettiin seuraamaan konfliktineuvotteluja varten ja suurlähettiläs Tom Grönberg toimimaan puheenjohtajan edustajana vaalitarkkailuoperaatioissa. Suomen Etyj-valtuuskunta on

säännöllisesti informoitu puheenjohtajuuskauden toiminnasta ja päätöksistä.

Etyjn joulukuussa pidettävään ulkoministerikokoukseen osallistuivat ulkoministerit 50 maasta. Ulkoministeri Stubbin kutsusta Etyjn Suomen valtuuskunta sekä ulkoasiainvaliokunnan jäsenet ja varajäsenet saivat kutsun seurata kokousta paikan päällä. Avoimessa istunnossa eri maiden ulkoministerit esittivät viralliset lausunnot sekä mm. Etyjn yleiskokouksen presidentin puheenvuoro. Loppuasiakirjasta neuvoteltiin suppeammassa piirissä. Torstaina 4.12.2008 järjestettiin epävirallinen ulkoministereiden työ-lounas, jossa keskusteltiin ensimmäistä kertaa laajemmassa Etyjn piirissä mm. Venäjän presidentin uudesta turvallisuuspoliittisesta aloitteesta. Ponnisteluista huolimatta ulkoministerit eivät päässeet yksimielisyyteen Etyjn loppujulistuksesta (*Ministerial declaration*), mutta hyväksyttiin kolmetoista päätöstä.

Kreikka toimii Etyjn puheenjohtajana vuonna 2009, jonka jälkeen on vuorossa Kazakstan vuonna 2010.

ETYJ:N PARLAMENTAARISEN YLEISKOKOUKSEN SUOMEN VALTUUSKUNTA

Puheenjohtaja	puhemies Sauli NIINISTÖ (kok) 18.4.2008 saakka Ilkka KANERVA 22.4.2008 lähtien
Varapuheenjohtaja	varapuhemies Johannes KOSKINEN (sd)
Muut varsinaiset jäsenet	Saara KARHU (sd) Sampsa KATAJA (kok) Kimmo KILJUNEN (sd) Markku LAUKKANEN (k)
Varajäsenet	Pekka HAAVISTO (vihr) 12.2.2008 saakka Heidi HAUTALA (vihr) 13.2.2008 lähtien Merja KYLLÖNEN (vas) Elisabeth NAUCLÉR (r) Aila PALONIEMI (k) Tarja TALLQVIST (kd) Henna VIRKKUNEN (kok)
Sihteeri	kansainvälisten asiain neuvos Gunilla Carlander

ETYJ:N JÄSENVALTIOT JA YHTEISTYÖKUMPPANIT

Jäsenmaat

Alankomaat
Albania
Andorra
Armenia
Azerbaidzhan
Belgia
Bosnia-Hertsegovina
Bulgaria
Espanja
Georgia
Irlanti
Islanti
Iso-Britannia
Italia
Itävalta
Kanada
Kazakstan
Kirgisia
Kreikka
Kroatia
Kypros
Latvia
Liechtenstein
Liettua
Luxemburg
Makedonia
Malta
Moldova
Monaco
Montenegro
Norja
Portugali
Puola
Pyhä Istuin
Ranska
Romania

Ruotsi
Saksa
San Marino
Serbia
Slovakia
Slovenia
Suomi
Sveitsi
Tadzhikistan
Tanska
Tshekin Tasavalta
Turkki
Turkmenistan
Ukraina
Unkari
Uzbekistan
Valkovenäjä
Venäjä
Viro
Yhdysvallat

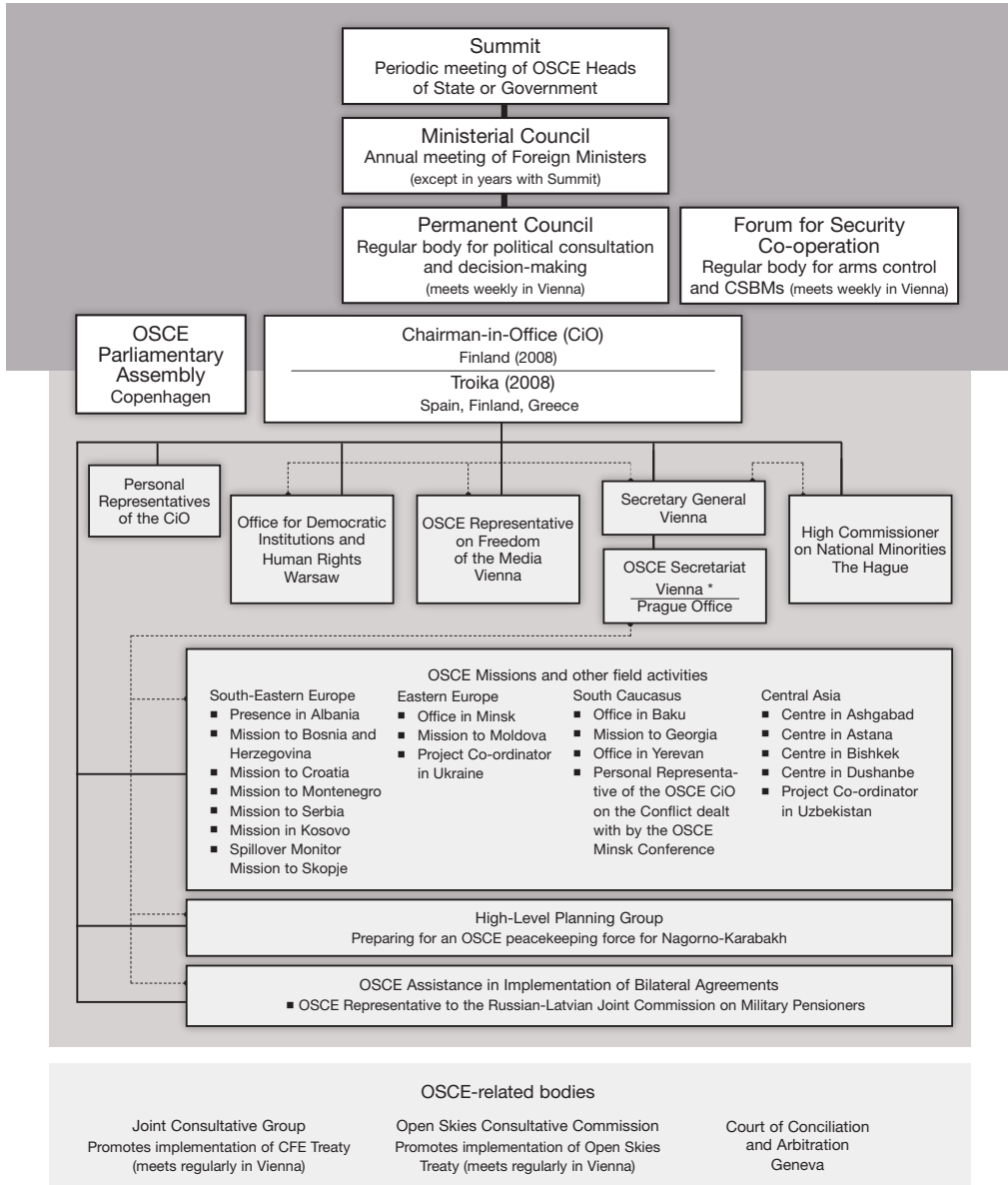
Yhteistyökumppanit

Afganistan
Japani
Korea
Mongolia
Thaimaa

Välimeren alueen yhteistyökumppanit

Algeria
Egypti
Israel
Jordania
Marokko
Tunisia

ETYJ:N KOKONAISSORGANISAATIO

— Line of responsibility
 Provides support

* Units based in the Secretariat include: Action against Terrorism Unit (ATU), Conflict Prevention Centre (CPC), Office of the Co-ordinator of OSCE Economic and Environmental Activities, Office of the Special Representative and Co-ordinator for Combating Trafficking in Human Beings, and the Strategic Police Matters Unit (SPMU).

ETYJ:N PARLAMENTAARISEN YLEISKOKOUKSEN ORGANISAATIO

Decision-Making Structures, International Secretariat & Meeting Cycle

Assembly

The Parliamentary Assembly of the Organization for Security and Co-operation in Europe is composed of 317 parliamentarians from the parliaments of the participating states. The Assembly convenes each July at the Annual Session and each February at the Winter Meeting. The Annual Session adopts a Final Declaration and various Resolutions and elects the Assembly Officers. Decision-making at the Annual Session is by majority vote.

President

Elected by the Assembly for a one-year term, renewable once, to preside over the meetings of the Assembly. Acts as the highest representative of the Assembly. The President participates in OSCE Ministerial Council Meetings, Summits and Ministerial Troika Meetings. The President may appoint **Special Representatives** on areas of particular interest to assist or act on his or her behalf.

Standing Committee

Consists of 55 heads of national delegations and members of the Expanded Bureau. The Standing Committee, which functions by consensus less one, prepares the work of the Assembly and approves the budget. Only heads of delegations vote, although the nine Vice-Presidents and the Treasurer along with the President are also members of the Standing Committee.

Bureau

Consists of the President, the nine Vice-Presidents and the Treasurer. The Bureau is responsible for ensuring that the decisions of the Standing Committee are carried out. Decision-making by majority vote. When the Bureau is joined by the Officers of the General Committees it becomes the Expanded Bureau. The immediate past President is also an ex-officio non-voting member of the Bureau.

Secretary General

Is appointed by the Standing Committee by consensus-less-one, on proposal of the Bureau, for a five-year term, renewable by a majority vote of the Standing Committee. The Secretary General manages the affairs of the Assembly on a day-to-day basis and is responsible for the International Secretariat and financial management, in conjunction with the Treasurer.

Committees

General Committees

The Three General Committees are: the General Committee on Political Affairs and Security (First Committee), the General Committee on Economic Affairs, Science Technology and Environment (Second Committee) and the General Committee on Democracy, Human Rights and Humanitarian Questions (Third Committee). Committee members are appointed by national delegations. A Chair, Vice-Chair and Rapporteur are elected by the members of each Committee. The General Committees meet during the Annual Session and the Winter Meeting. At meetings during the Annual Session decision-making takes place by majority vote.

Ad Hoc Committees

Ad Hoc Committees are established by the Standing Committee, which also approves their mandate and provides for their composition.

International Secretariat

Under the direction of the Secretary General and two Deputy Secretaries General, the International Secretariat organizes the Annual Session of the Assembly as well as the Winter Meeting, meetings of the Standing Committee, the Bureau and the Expanded Bureau. It also serves as a central communications link between the OSCE parliamentary delegations, other OSCE Institutions and the Assembly. The Secretariat provides support to the President, the Bureau, the Officers of the three General Committees and the ad hoc Committees. The Staff of the Secretariat also organize special missions and visits, as well as election observation projects. Senior staff participate in meetings of the OSCE Permanent Council and the Ministerial Troika and frequently represent the Assembly at other meetings and forums. The International Secretariat, consists of fourteen permanent staff members and eight Research Assistants. The OSCE Parliamentary Assembly Headquarters, provided by the Danish Parliament, is located in Copenhagen and functions as an international diplomatic mission. In February 2003 an OSCE PA Liaison Office was also established in Vienna.

Jan	Feb	Mar	April	May	June	July	Aug	Sept	Oct	Nov	Dec
	Winter Meeting Standing Committee		Exp. Bureau			Annual Session Standing Committee Bureau		Fall Conference Standing Committee		Bureau	

ETYJ:N PARLAMENTAARISEN YLEISKOKOUKSEN JA KOMITEOIDEN
PUHEENJOHTAJISTO¹ sekä TYÖRYHMÄT ja ERITYISEDUSTAJAT

Yleiskokouksen puheenjohtajisto

(heinäkuu 2007–heinäkuu 2008)

(heinäkuu 2008–heinäkuu 2009)

Presidentti

Göran Lennmarker (Ruotsi)

Joao Soarea (Portugal)

Varapresidentit:

Barbara Haering (Sveitsi)	2008	Tone Tingsgård (Ruotsi)	2009
Pia Christmas-Moller (Tanska)	2008	Benjamin Cardin (USA)	2009
Panos Kammenos (Kreikka)	2008	Oleh Bilorus (Ukraina)	2009
Tone Tingsgård (Ruotsi)	2009	Kimmo Kiljunen (Suomi)	2010
Benjamin Cardin (USA)	2009	Anne-Marie Lizin (Belgia)	2010
Joao Soares (Portugali)	2009	Jerahmiel Grafstein (Kanada)	2010
Kimmo Kiljunen (Suomi)	2010	Kassym-Jomart Tokayev (Kazakhstan)	2011
Anne-Marie Lizin (Belgia)	2010	Pia Christmas-Möller (Tanska)	2011
Jerahmiel Grafstein (Kanada)	2010	Wolfgang Grossruck (Itävalta)	2011

Rahastonhoitaja

Hans Raidel (Saksa)

Hans Raidel (Saksa)

Presidentti emeritus (edellinen presidentti)

Alcee Hastings (Yhdysvallat)

Göran Lennmarker (Ruotsi)

Yleiskokouksen komiteoiden puheenjohtajistot

(heinäkuu 2007–heinäkuu 2008)

(heinäkuu 2008–2009)

Poliittinen ja turvallisuuskomitea (I komitea)

Puheenjohtaja Jean-Charles Gardetto (Monaco)

Puheenjohtaja Jean-Charles Gardetto (Monaco)

Varapuheenjohtaja Consiglio di Nino (Kanada)

Varapuheenjohtaja Consiglio di Nino (Kanada)

Raportoiija Arminas Lydeka (Liettua)

Raportoiija Ricardo Migliori (Italia)

Talous-, tiede-, teknologia- ja ympäristökomitea (II komitea)

Puheenjohtaja Leonid Ivanchenko (Venäjä)

Puheenjohtaja Petros Efthymiou (Kreikka)

Varapuheenjohtaja Petros Efthymiou (Kreikka)

Varapuheenjohtaja Roland Blum (Ranska)

Raportoiija Roland Blum (Ranska)

Raportoiija Ivor Callely (Irlanti)

Ihmisoikeus- ja demokratia komitea (III komitea)

Puheenjohtaja Jesús López-Medel (Espanja)

Puheenjohtaja Hilda Solis (Yhdysvallat)

Varapuheenjohtaja Hilda Solis (Yhdysvallat)

Varapuheenjohtaja Walburga Habsburg-Douglas (Ruotsi)

Raportoiija Walburga Habsburg-Douglas (Ruotsi)

Raportoiija Natalia Karpovich (Venäjä)

¹ ETYJ:n parlamentaarisen yleiskokouksen presidentti ja varapresidentit sekä komiteoiden puheenjohtajistot valitaan heinäkuussa pidettävässä täysistunnossa. Luettelossa on merkitty tilanne alkuvuonna 2007 ja heinäkuun 2007 vaalien jälkeen

Yleiskokouksen työryhmät ja erityisedustajat²

(heinäkuu 2007–heinäkuu 2008)

(heinäkuu 2008–heinäkuu 2009)

Valko-Venäjä- työryhmä (Ad hoc Committee on Belarus)

Puheenjohtaja Uta Zapf (Saksa)

Varapuheenjohtaja lordi Ponsonby (Iso-Britannia)

Morten Höglund (Norja)

Kristian Pihl Lorentzen (Tanska)

Vahan Hoyhannisyan (Armenia)

Puheenjohtaja Uta Zapf (Saksa)

Varapuheenjohtaja lordi Ponsonby (Iso-Britannia)

Morten Höglund (Norja)

Cecilia Wigström (Ruotsi)

Pawel Poncyłjusz (Puola)

Moldova-työryhmä (Ad hoc Committee on Moldova)

Puheenjohtaja Josselin de Rohan (Ranska)

Anne-Marie Lizin (Belgia)

Jerahmiel Grafstein (Kanada)

Jorge Morgado (Portugali)

Puheenjohtaja Josselin de Rohan (Ranska)

Anne-Marie Lizin (Belgia)

Jerahmiel Grafstein (Kanada)

Urban Ahlin (Ruotsi)

Abbasia-työryhmä (Ad hoc Committee on Abhazia)

Puheenjohtaja Tone Tingsgård (Ruotsi)

Alcee L. Hastings (Yhdysvallat)

Barbara Haering (Sveitsi)

Alexandr Kozlovsky (Venäjä)

Algan Hacaloglu (Turkki)

Puheenjohtaja Tone Tingsgård (Ruotsi)

Alcee L. Hastings (Yhdysvallat)

Alexandr Kozlovsky (Venäjä)

Algan Hacaloglu (Turkki)

Avoimuustyöryhmä (Ad hoc Committee on Transparency and Accountability in the OSCE)

Puheenjohtaja Solomon Passy (Bulgaria)

Varapuheenjohtaja Barbara Haering (Sveitsi)

Varapuheenjohtaja Urban Ahlin (Ruotsi)

Roberto Battelli (Slovenia)

Steny Hoyer (Yhdysvallat)

Puheenjohtaja Solomon Passy (Bulgaria)

Varapuheenjohtaja Urban Ahlin (Ruotsi)

Roberto Battelli (Slovenia)

Steny Hoyer (Yhdysvallat)

Ex officio jäseniä

yleiskokouksen presidentti Göran Lenmarker
(Ruotsi)

rahastonhoitaja Hans Raidel (Saksa)

Ex officio jäseniä

yleiskokouksen presidentti Joao Soares (Portugali)

rahastonhoitaja Hans Raidel (Saksa)

² Yleiskokouksen presidentillä on valtuudet asettaa työryhmiä ja nimetä niiden puheenjohtaja ja jäsenet.

Yleiskokouksen erityisedustajat³

Yleiskokouksen tasa-arvovaltuutettu (Special Representative on Gender Issues)

Tone Tingsgård (Ruotsi)

Tone Tingsgård (Ruotsi)

Yleiskokouksen Välimerenmaiden erityisedustaja (Special Representative on the Mediterranean)

Alcee Hastings (Yhdysvallat)

Alcee Hastings (Yhdysvallat)

Yleiskokouksen ihmiskaupan erityisedustaja

(Special Representative of Human Trafficking Issues)

Christopher Smith (Yhdysvallat)

-

Yleiskokouksen Guantanamo Bayta käsittelevä erityisedustaja

(Special Representative on Guantanamo Bay)

Anne-Marie Lizin (Belgia)

Anne-Marie Lizin (Belgia)

Yleiskokouksen Kaakkois-Eurooppaa käsittelevä erityisedustaja

(Special representative on South East Europe)

Roberto Battelli (Slovenia)

Roberto Battelli (Slovenia)

Yleiskokouksen budjettikysymysten erityisedustaja

Special Representative on the Budget

Pétur Blondal (Islanti)

Pétur Blondal (Islanti)

Yleiskokouksen Keski-Aasia erityisedustaja

(Special Representative on Central Asia)

Kimmo Kiljunen (Suomi)

Kimmo Kiljunen (Suomi)

Yleiskokouksen erityisedustaja järjestäytyneen rikollisuuden torjunnassa

Carlo Vizzini (Italia)

Carlo Vizzini

Yleiskokouksen Afganistan erityisedustaja

-

Michel Voisin (Ranska)

³ Yleiskokouksen presidentillä on valtuudet nimetä erityisedustajia.

ETYJ:N PARLAMENTAARISEN YLEISKOKOUKSEN ASTANAN LOPPUASIAKIRJA

**ASTANA
DECLARATION
OF THE
OSCE PARLIAMENTARY ASSEMBLY
AND
RESOLUTIONS ADOPTED
AT THE SEVENTEENTH ANNUAL SESSION**

ASTANA, 29 JUNE to 3 JULY 2008

PREAMBLE

We, Parliamentarians of the OSCE participating States, have met in annual session in Astana on 29 June to 3 July 2008 as the Parliamentary dimension of the OSCE to assess developments and challenges relating to security and co-operation, in particular on Transparency in the OSCE, and we offer the following views to the OSCE Ministers.

We wish every success to the next OSCE Ministerial Council in Helsinki on 4 and 5 December 2008 and bring to its attention the following declaration and recommendations.

TRANSPARENCY IN THE OSCE

CHAPTER I

POLITICAL AFFAIRS AND SECURITY

1. Welcoming the significant contribution of the OSCE Code of Conduct on politico-military aspects of security to the reform of the security sectors in the OSCE participating States,
2. Noting the change in the security environment and the emergence of new threats,
3. Acknowledging the security needs of participating States and the right to react while complying with international commitments,
4. Recognizing the growing usage of private military companies and private security companies in different countries in the implementation of defence, development and security programmes,
5. Referring to the limited provisions of the Code of Conduct with regard to the democratic control of armed forces and to the absence of a definition of armed forces in the Code,
6. Noting the absence of any specific regulatory framework for private military companies and private security companies in international law,
7. Expressing concern about the lack of parliamentary oversight regarding private military companies and private security companies, which is contrary to the principles

of the Code of Conduct on democratic control of forces¹ and limits the most legitimate role of parliaments,

8. Underlining the relevance of international law, in particular international humanitarian law and human rights law,
9. Conscious of the precarious situation of different legal settings for armed forces and private military companies and private security companies and the uncertainty regarding the applicable rules for private military companies and private security companies operating in situations of armed conflict and post-conflict situations,
10. Regretting the absence of a detailed discussion on the use of private military companies and private security companies in situations of armed conflict and post-conflict situations,

The OSCE Parliamentary Assembly:

11. Calls for a detailed discussion among all relevant actors on the use of private military companies and private security companies in situations of armed conflict and post-conflict situations;
12. Requests the Secretary General of the OSCE to undertake a study for the next Winter Meeting of the PA in 2009 elaborating on the current use of private military companies and private security companies in situations of armed conflict and post-conflict situations, on the one hand, and illustrating best practices in democratic control and identifying shortcomings on the other, taking account of the work carried out by the Swiss Government and the International Committee of the Red Cross (ICRC) and other relevant initiatives;
13. Calls upon participating States contracting private military companies and private security companies in situations of armed conflict and post-conflict situations to include in such contracts the obligations under international humanitarian law and human rights law, together with the resulting code of conduct and legal liability, and to adopt national regulations and good practices;
14. Urges participating States to extend their parliamentary oversight to private military companies and private security companies;
15. Underlines the importance of transparency to secure that United Nations Security Council resolution 1325 on women, peace and security is implemented in private military companies and private security companies;
16. Recommends as a first step the development of a manual on the use of private military companies and private security companies for missions in armed conflict and post-conflict situations;
17. Emphasizes the need for a co-ordinated and coherent approach with other international actors on the basis of the forthcoming text of the Swiss Government and

¹ For this Chapter the term “forces” includes all kind of armed forces as well as private military companies and private security companies.

the International Committee of the Red Cross (ICRC) on Legal Obligations and Good Practices of private military companies and private security companies and other relevant initiatives with a view to helping States apply internationally agreed principles of democracy and the rule of law to their national security policies and doctrines;

18. Calls upon participating States to develop, within their jurisdiction, binding rules and procedures on the use of private military companies and private security companies in armed conflict and post-conflict missions;
19. Calls upon each Minister of Defence to provide an assessment of the private military companies and private security companies used by his or her armed forces.

CHAPTER II

ECONOMIC AFFAIRS, SCIENCE, TECHNOLOGY AND ENVIRONMENT

20. Welcoming the work of the Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC), particularly the scientific conclusions of its fourth appraisal report, which will contribute positively to understanding climate change as a phenomenon, including its effects and risks,
21. Taking note of the report of the economist Nicholas Stern on the long-term cost of global warming,
22. Expressing concern over the impact that accentuated security challenges related to climate change, more particularly droughts, water scarcity and desertification, may have on highly sensitive areas such as the Eastern Mediterranean,
23. Considering effective water management to be crucial for the prevalence of security and stability in the OSCE area and beyond,
24. Stressing the need for enhanced synergy and co-ordination towards sound and effective water management policies, in accordance with international standards elaborated in this field,
25. Considering that the environmental threat is not confined to global warming,
26. Noting the ever greater threats to the environment posed by intensive farming, uncontrolled industrialization, and industrial or nuclear accidents,
27. Recognizing that problems of scarcity and high prices of food are causing social tensions across the globe,
28. Understanding that only concerted and timely action can avert disaster,
29. Bearing in mind the importance of boosting the use of renewable energy sources,
30. Noting that human activities such as the aforementioned industrialization and the new modes of transport (motor vehicle, air transport), requiring as they do the combustion of fossil fuel, are mainly responsible for global warming through the increased concentration of carbon dioxide in the atmosphere,
31. Recalling the Belgrade Declaration on “Environment for Europe” and the opportunity offered by environmental co-operation to help establish relations of confidence and develop peace processes,
32. Recalling the November 2007 Madrid Ministerial Council Declaration on Environment and Security,
33. Welcoming the role that the OSCE can play in promoting environmental security and its complementary action with the United Nations in combating climate change,

34. Recalling the adoption of Recommendation 1823 of the Council of Europe on global warming and ecological disasters,
35. Taking note, with the adoption of the European Climate Plan, of the driving role of the European Union in combating climate change,
36. Remembering that all these phenomena have a hand in exacerbating pre-existing tensions and adding to instability, thereby threatening security,
37. Welcoming the successive efforts of the corresponding United Nations bodies (United Nations Environmental Programme, International Organization for Migration, IPCC) and of other international organizations in environmental monitoring, including the Global Environment Outlook Year Book and the OECD report *Environmental Outlook to 2030*,
38. Recalling the conclusions established in the report of the High Representative on the common foreign and security policy and the European Commission on security risks posed by climate change, at the European Council session of March 2008,

The OSCE Parliamentary Assembly:

39. Calls on non-signatory participating States to sign and ratify the Kyoto Protocol;
40. Urges participating States and partners to support the process initiated in Bali in order to secure an international agreement on climate change after 2012, notably the establishment of quantitative targets and binding commitments with respect to the reduction of greenhouse gases, taking into account the differences in national circumstances;
41. Appeals for encouragement to be given to research and the development of technologies that are less carbon-intensive and improve energy efficiency;
42. Encourages participating States to develop alternatives to fossil fuels, in particular by promoting renewable energy sources;
43. Calls on participating States to commit themselves to a global energy transformation towards energy efficiency, renewable energies and energy savings;
44. Calls on the Ministerial Council of the OSCE to provide the Parliamentary Assembly with a list of radioactive waste sites in the OSCE region;
45. Recommends an exchange of views on the national energy strategies of participating States through the holding of conferences;
46. Endorses the development of less polluting forms of transport, with encouragement for rail and river transport and tax incentives for the purchase of “clean” vehicles;

47. Invites participating States to launch new housing programmes, with emphasis on heating or air-conditioning by means of clean energy sources and improving the energy efficiency of homes;
48. Appeals to participating States to make sustainable development a priority, considering that these efforts will bear fruit only if they are part of an overall international approach, and to implement the 2004 Action Plan for the Promotion of Gender Equality as a means to secure innovative work, which considers the disparate impacts of environmental burdens and climate change on minorities, women, children and migrants;
49. Encourages participating States to pursue climate-friendly economic and trade policies that guard against the migration of domestic carbon-intensive industries to other parts of the world, prevent loss of market share to more carbon-intensive foreign producers and create incentives for other countries to reduce emissions;
50. Endorses the incorporation in agricultural policy of climate change and environmental risks, notably by promoting integrated farming, avoiding deforestation, and preserving the natural heritage, biodiversity and clean water resources;
51. Urges participating States to collaborate on research to ascertain the reasons for global pollinator decline and its subsequent threat to the global food supply and, where appropriate, co-ordinate regional responses to mitigate pollinator decline;
52. Calls on participating States to co-ordinate their actions in order to minimize the impact of food shortages and ensure the adequacy of food supply;
53. Urges integrated management of catchment basins and the promotion of cross-border co-operation in respect of watercourses;
54. Encourages the setting up of surveillance and early warning networks for floods or droughts;
55. Calls on participating States to undertake better waste management through recourse to recycling and by limiting waste production;
56. Urges participating States to draw up plans for co-ordination in the event of nuclear accident, and to intensify cross-border co-operation in civil security;
57. Calls on participating States and partners to support the action of the OSCE, in particular the Environment and Security Initiative and its programmes in Central Asia, South Eastern Europe and the Caucasus;
58. Encourages all participating States to co-operate in transferring technical know-how on the use of renewable energy resources, such as geothermal and tidal power, and also on energy research and development, including the mapping of energy potential and planning, on the basis of the precautionary principle.

CHAPTER III

DEMOCRACY, HUMAN RIGHTS AND HUMANITARIAN QUESTIONS

59. Bearing in mind the dramatic transformation that took place during the collapse of communism in Eastern Europe and former Soviet republics and particularly the profound psychological effects of these changes,
60. Stressing in this regard the importance of working for a reconciliation with each nation's own past in an open and public process,
61. Recognizing the psychological and societal parallels to the end of the Second World War, and noting the relatively successful process of coming to terms with history – “Vergangenheitsbewältigung” – undertaken in some OSCE countries following the Second World War,
62. Recognizing the importance of fully opening all archives to improve the transparency and accuracy of historical studies,

The OSCE Parliamentary Assembly:

63. Calls upon all participating States to work for greater transparency in:
 - a. the organization of and access to political and historical archives,
 - b. the legislative process,
 - c. the election process,
 - d. the administrative process,
 - e. work in Parliament,
 - f. the rule of law;
 - g. the activity of international organizations;
64. Trusts that this increased transparency would contribute to:
 - a. improved education, especially in history,
 - b. greater freedom of speech, media, expression and religion or belief,
 - c. greater freedom to establish political parties, NGOs and civil society bodies,
 - d. a more effective fight against corruption,
 - e. greater international peace and security,
 - f. greater opportunity for interfaith, intercultural and interethnic understanding;
65. Affirms the right of individuals to appeal to an effective remedy, i.e. high-level courts, constitutional courts or other constitutional bodies against laws that endanger these fundamental freedoms;
66. Calls upon all OSCE state bodies working with historical and political archives to grant as full access as possible to all archives to researchers and interested individuals, consistent with the terms or agreements under which materials were acquired or received through purchase, transfer or donation; and to work towards the digitization and sharing of all relevant documents with the country or countries most directly affected by their content, enabling full study by those most interested;

67. Calls upon all OSCE participating States to work actively and constructively with each other on a bilateral basis to ensure the smooth and swift return of archives to their countries of origin, and to draft, adopt and implement any legislation needed;
68. Encourages the establishment of joint history commissions between participating States, composed of their historians and experts, including where necessary those of third countries, to conduct research in the relevant historical, political and military archives in order to shed objective and scientific light on contentious episodes in the history of participating States, with a view to further contributing to transparency and mutual understanding;
69. Recalls that all state administrations must, in their running, safeguard the fundamental rights of the individual;
70. Affirms the importance of legislation that protects the rights of individuals within state bodies and private enterprises to openly call public attention to severe malpractice and illegal activities;
71. Encourages the active involvement of political parties in election administration processes to guarantee the transparency of electoral processes;
72. Stresses the right of parliamentarians to vote according to their conscience;
73. Emphasizes that all government actions should be based on laws enacted through an open and transparent process and also based on international agreements and commitments;
74. Recognizing that equal access to work by all individuals contributes to transparency, calls upon the OSCE and participating States to fully implement the 2004 OSCE *Action Plan for the Promotion of Gender Equality*;
75. Reaffirms the right of journalists to investigate and write about all actions, including any malpractice, undertaken by state bodies;
76. Calls upon all participating States to ensure that journalists are able to conduct their work without fear of repression or retribution;
77. Affirms that journalists and media professionals must be regarded as civilians when working in areas of armed conflict and must be respected and protected as such;
78. Requests participating States, in times of armed conflict, to respect the professional independence and the rights of journalists and media professionals;
79. Underlines the right of civil society, e.g. political parties and NGOs, to organize itself without the imposition of unnecessary and excessive requirements by state bodies.

**RESOLUTION ON
TRANSPARENCY AND FURTHER OSCE REFORM:
REINFORCEMENT OF PARLIAMENTARY PARTICIPATION
IN THE ORGANIZATION**

1. Convinced that the OSCE is a valuable and relevant international organization that should continue to play a critical role in promoting stability and security in Europe,
2. Underlining the need for the OSCE to carry on further reform aiming at reducing the democratic deficit, strengthening transparency and accountability, enhancing the role of the Parliamentary Assembly and increasing its effectiveness and strengthening co-operation between the Parliamentary Assembly and the executive structures, including its involvement in the decision-making process, and therefore reaffirming the Resolution on Status and Role of the OSCE Parliamentary Assembly, as contained in the 2007 OSCE Parliamentary Assembly *Kyiv Declaration*,
3. Recalling the recommendations put forward by the OSCE Panel of Eminent Persons and the OSCE PA Colloquium on the Future of the OSCE in 2005, including the following suggestions:
 - The Secretary General, as well as and in consultation with the Chairman-in-Office, should be able to speak for the Organization and to make policy pronouncements as well as appropriate criticisms when OSCE commitments are not observed.
 - The OSCE should have legal personality.
 - The OSCE should improve its ability to make timely decisions through adjusting its decision-making procedure.
 - The OSCE PA should be integrated into the OSCE decision-making and consultation processes.
 - The OSCE PA should undertake greater political initiatives on its own responsibility, in co-operation and co-ordination with the Chairmanship and the Permanent Council and it should have access to all information to be able to perform an effective oversight or monitoring of the implementation of OSCE commitments as well as decisions.
 - The budget must be adopted in a timely fashion and be commensurate with OSCE political objectives. A multi-year financial plan should be established in order to pursue longer term strategies. Normal parliamentary practice, at both the national and international level (Council of Europe, European Parliament) would require the OSCE PA's approval of the budget.
 - The confirmation of the Secretary General by the OSCE PA once nominated, by an absolute or weighted majority vote and after consultations, would be an appropriate answer to the increasing challenges of multilateral organizations.

- It is essential that the ODIHR and the OSCE PA co-operate in order to maintain and ensure the independence of the OSCE election observation, which has been recently eroded. Election assessments should be expanded further in Western democracies. Double standards in electoral observations should be avoided.
 - Professional standards should be raised in all OSCE structures. In order to attract and retain performing staff, fixed term limits on duration of service should be eliminated. At the same time, reliance on seconded personnel should be reduced. However, when seconded personnel are assigned to Field Missions, governments should ensure that such assignment is for a substantial period of time – at least one or two years.
 - The OSCE should consider exporting its comprehensive security concept, expertise such as election observation and assistance and sharing its values and experience beyond the OSCE area,
4. Aware that if the OSCE wants to continue playing a role as a key promoter of security and stability based on the development of democracy, it needs to further strengthen the role of its own Parliamentary Assembly,
 5. Bearing in mind the preparatory work done by six parliamentary CSCE conferences organized by the Inter-Parliamentary Union (Helsinki 1973, Belgrade 1975, Vienna 1978, Brussels 1980, Bonn 1986, Vienna 1991) for the creation of the OSCE's parliamentary dimension, which resulted in proposals to give the OSCE's parliamentary dimension similar functions to the Parliamentary Assembly of the Council of Europe,

The OSCE Parliamentary Assembly:

6. Requests the governments of the 56 OSCE participating States to fully commit themselves, at the highest political levels, to the full implementation of all of their OSCE commitments and to future strengthening of the Organization;
7. Calls upon the participating States to make better use of the Parliamentary Assembly as a key element in the organization's efforts to be credible in promoting democracy, while respecting its autonomy as it comprises elected parliamentarians;
8. Requests the Permanent Council to regularly discuss and take into consideration the initiatives taken by the Parliamentary Assembly;
9. Tasks the Chairmanship and the participating States to consider issuing fact-finding and negotiating mandates to ad hoc working groups of the Parliamentary Assembly;
10. Urges the Chairman-in-Office to convene a special meeting of the OSCE Permanent Council, with the participation of representatives of the Parliamentary Assembly, to discuss the implementation of the recommendations put forward by the OSCE Panel of Eminent Persons and the OSCE PA Colloquium on the Future of the OSCE in 2005;

11. Recommends that the consensus rule should be modified for decisions related to personnel, budget and administration, and that in all other cases a country which blocks or holds up consensus must do so openly and be prepared to defend its position publicly;
12. Calls upon the OSCE PA to monitor closely the member parliaments' activities in exercising genuine control over their governments;
13. Urges members of the OSCE PA regularly to engage with relevant senior government officials responsible for formulating policy relating to the OSCE with the aim of advancing proposals included in the Assembly's declarations;
14. Calls upon national parliaments to strengthen follow-up mechanisms to OSCE PA Declarations;
15. Requests member parliaments to hold a debate after each OSCE PA Annual Session on its outcome and to report back to the OSCE PA.
16. Invites the national delegations to the OSCE PA to strengthen its operational transparency by defining the procedures for early voting for appointments to the Bureau, a practice which currently lacks any legal framework.

RESOLUTION ON BANNING CLUSTER MUNITIONS IN PARTICIPATING STATES OF THE OSCE AREA

1. Stressing that cluster munitions have killed and mutilated mostly civilians and that they remain a permanent threat with unacceptable humanitarian and economic consequences,
2. Defining cluster munitions as munitions that are designed to disperse or release explosive sub-munitions, including those explosive sub-munitions, as defined in article 2, paragraph 2, of the Convention on Cluster Munitions adopted in Dublin on 30 May 2008,
3. Reaffirming the Declaration of the Oslo Conference on Cluster Munitions, by which States committed themselves to conclude a legally binding instrument,
4. Welcoming the results of the Dublin Conference,

The OSCE Parliamentary Assembly:

5. Invites participating States to take all relevant national measures to prohibit the use, development, production, acquisition, stockpiling, retention or transfer of cluster munitions in line with the Convention on Cluster Munitions adopted in Dublin on 30 May 2008;
6. Encourages participating States to destroy or ensure the destruction of all cluster munitions under their jurisdictions and control, in line with the provisions of the Convention on Cluster Munitions adopted in Dublin on 30 May 2008;
7. Calls upon participating States to accede as soon as possible to the Convention on Cluster Munitions adopted in Dublin on 30 May 2008 by the majority of United Nations Member States, and to commit themselves to signing the Convention in Oslo in December 2008.

RESOLUTION ON CYBER SECURITY AND CYBER CRIME

1. Recalling that in the contemporary world armed conflicts are not the only breeding ground for threats against States and citizens,
2. Recognizing the essential role of co-operation between all governments in order to successfully cope with modern security risks,
3. Underlining the fact that cyber attacks have become a serious security threat, which cannot be underestimated,
4. Recognizing that cyber attacks can be a great challenge to governments, because they may destabilize society, jeopardize the availability of public services and the functioning of vital state infrastructure,
5. Reiterating that any country which relies extensively on information and communication technology may fall victim to cyber crime,
6. Welcoming the discussions in international fora on how to respond effectively to the abuse of cyber space for criminal and in particular terrorist purposes,
7. Recognizing that cyber security and cyber crime have become a matter of substantial concern to inter alia the Council of Europe, the EU, NATO and the UN General Assembly,
8. Reaffirming the role of the OSCE as a regional arrangement under Chapter VIII of the UN Charter and a key instrument for early warning, conflict prevention, crisis management and post-conflict rehabilitation in its area,
9. Reiterating its concern over the persistence of cyber attacks in various places of the OSCE area,
10. Recognizing the previous work done in the OSCE with respect to various aspects of cyber security and cyber crime, and in particular related to terrorist use of the Internet,
11. Underlining the urgent need for the international community to increase co-operation and information exchange in the field of cyber security and cyber crime, because only with joint and co-ordinated efforts is it possible to effectively respond to the threats originating from cyber space,
12. Stressing that the Council of Europe Convention on Cybercrime of 2001 is the only legally binding multilateral instrument specifically addressing computer-related crime, but that it has been ratified by only 22 States,
13. Welcoming the discussions and decisions initiated by NATO, the Parliamentary Assembly of the Council of Europe, and elsewhere,

14. Welcoming the fact that several OSCE participating States have already developed and adopted countermeasures against various kinds of cyber threats,
15. Emphasizing the commitment of OSCE participating States to respect and foster the principles of international law,

The OSCE Parliamentary Assembly:

16. Expresses its regret that the international community has not been able to agree on specific countermeasures against cyber threats so far;
17. Urges the parliamentarians of the OSCE participating States to intensify their efforts in convincing the parliaments and governments in their countries that threats originating from cyber space are one of the most serious security challenges of present time, which can jeopardize the way of life of modern societies and the whole of civilization;
18. Urges governments to condemn cyber attacks on a moral basis, as analogous to trafficking in human beings or to intellectual property piracy, and to create universal rules of conduct in cyber space;
19. Maintains that the results of a cyber attack against vital state infrastructure do not differ in nature from those of a conventional aggressive act;
20. Urges OSCE participating States and all other members of the international community to consider joining the Council of Europe Convention on Cybercrime and unconditionally follow its provisions;
21. Urges OSCE participating States to consider joining also the Council of Europe Convention on the Prevention of Terrorism which offers additional instruments for preventing cyber attacks by terrorist groups and use of the Internet for terrorist purposes;
22. Draws attention to the need to revise existing legal acts concerning cyber security and cyber crime and to find supplementary means, including harmonisation of the relevant legislation of States, and to make international co-operation in the field of cyber security and cyber crime more efficient;
23. Urges all parties involved to search, in good faith, for negotiated solutions in the field of cyber security and cyber crime in order to achieve a comprehensive and lasting settlement which shall be based on the norms and principles of international law;
24. Calls upon all parties to make full use of available mechanisms and formats for dialogue in a constructive spirit;
25. Supports all efforts to enhance information exchange on relevant experiences and best practices, involving also relevant actors from the private sector and civil society, and to establish public-private partnerships in this regard;

26. Encourages OSCE participating States to develop, adopt and implement national action plans on cyber security and cyber crime;
27. Recommends that the OSCE could function as a regional mechanism supporting, coordinating and reviewing the development and implementation of national activities in this field, building on and furthering previous activities related to various aspects of cyber security and cyber crime;
28. Urges OSCE participating States to adopt anticipatory measures in order to prevent security incidents, to increase the security awareness of information and communication technology users;
29. Stresses the need to analyse the sufficiency of existing measures and to supplement them according to the experience gained;
30. Welcomes the proposal to hold a conference or a round-table for OSCE parliamentarians, taking into account and building on previously held OSCE events related to various aspects of cyber security and cyber crime, to gain, through the help of experts, detailed information on all relevant aspects of the issue;
31. Asks the representatives of OSCE participating States to forward this resolution to the governments and parliaments of their countries.

RESOLUTION ON THE SECURITY ENVIRONMENT IN GEORGIA

1. Noting the growing instability within the conflict zones in Georgia against the backdrop of the decision of the Government of the Russian Federation to strengthen official ties with secessionist regimes in the Abkhazia and South Ossetia regions,
2. Concerned by the unilateral decision of the Government of the Russian Federation to move additional military personnel into the Abkhazia region of Georgia under the aegis of the Commonwealth of Independent States Peacekeeping Force, of which Russia is the only troop-contributing country,
3. Acknowledging that the Russian Federation's issuance of passports to residents of the Abkhazia and South Ossetia regions of Georgia, and the Government of the Russian Federation's assertion of the right to defend these people by military force, constitute a challenge to the sovereignty and territorial integrity of Georgia,
4. Believing that the situation described above could exacerbate an already volatile situation in these regions and might lead, however unintentionally, to renewed armed conflict in those regions,
5. Concerned that renewed armed conflict in those regions would lead to a deterioration of the broader European security environment,
6. Noting that the Government of Georgia has offered extensive autonomy to Abkhazia and South Ossetia within the framework of a sovereign Georgian state,

The OSCE Parliamentary Assembly:

7. Urges the Government of the Russian Federation, in its contacts with the de facto authorities of the secessionist regions of Georgia, to refrain from maintaining ties with those regions in any manner that would constitute a challenge to the sovereignty of Georgia;
8. Urges the Russian Federation to abide by OSCE standards and generally accepted international norms with respect to the threat or use of force to resolve conflicts in relations with other participating States.

RESOLUTION ON AFGHANISTAN

1. Reaffirming the OSCE's comprehensive approach to security which includes the political-military, economic-environmental and human dimensions, and which has been documented in, inter alia, the 1975 *Helsinki Final Act*, the 1996 *Lisbon Declaration on a Common and Comprehensive Security Model for Europe for the Twenty-First Century*, the 1999 *Istanbul Summit Charter for European Security*, and the 2003 *Maastricht Strategy to Address Threats to Security and Stability in the Twenty-First Century* and the importance of such an approach to the challenges facing Afghanistan,
2. Reiterating in particular the concerns expressed by the participating States of the OSCE and the OSCE Parliamentary Assembly in their respective decisions and statements of principle about terrorism and drug trafficking as legitimate threats to a comprehensive security, including in the 1999 *Charter for European Security*, the 2001 *Decision on Combating Terrorism*, the 2001 *Bucharest Plan of Action for Combating Terrorism*, the 2002 *OSCE Charter on Preventing and Combating Terrorism*, the 2003 *Maastricht Strategy to Address Threats to Security and Stability in the Twenty-First Century*, as well as at the 2007 Ministerial Council in Madrid, in addition to the 2006 *Brussels Declaration* and the 2005 *Washington, DC Declaration*,
3. Recalling the July 2007 report of the Special Representative of the President of the OSCE PA on Anti-Terrorism Issues which suggests measures to prevent and combat terrorism, including strengthening the OSCE's role,
4. Also recalling the 1999 Charter for European Security, which confirms the OSCE as an inclusive and comprehensive organization for consultation, decision-making and co-operation in its region,
5. Stressing the OSCE's close relationship with the United Nations, which has led to co-operation on a wide range of common concerns including terrorism and trafficking and was documented in the Permanent Council's 2006 Declaration on Co-operation with the United Nations,
6. Taking note of the OSCE's commitment to intensify co-operation with Partners for Co-operation as pledged in the 2003 Maastricht Strategy to Address Threats to Security and Stability in the Twenty-First Century, as well as to explore the scope for a wider sharing of OSCE norms, principles and commitments,
7. Stressing the contribution that Afghanistan's involvement as a Partner for Co-operation since 2003 makes to the security of the OSCE region,
8. Recalling as well the OSCE PA 2005 *Washington, DC Declaration* which refers to enhancing the partnership between Afghanistan and the OSCE in an effort to combat drug trafficking among other issues of concern, as well as the OSCE PA 2006 *Brussels Declaration* which resolves to promote Afghanistan's participation in the OSCE,

9. Recalling the fundamental step taken by Afghanistan in fulfilling its commitment to democracy with the holding of presidential elections in 2004 and legislative elections in 2005,
10. Recalling the contribution made by an OSCE election support team in assisting Afghanistan in its preparation for the 2004 presidential and 2005 parliamentary elections,
11. Supporting the goals of the Afghanistan Compact, agreed at the London Conference on Afghanistan in 2006,
12. Noting the progress to date made by the Government of Afghanistan in meeting its commitments under the 2006 Afghanistan Compact which encompass elements of security, governance and economic and social development,
13. Aware of the deadlines of the Afghanistan Compact of 2011 and the Afghanistan Millennium Development Goals of 2020,
14. Hailing the work of the international community, including the numerous non-governmental organizations, in supporting the Government of Afghanistan in its development and reconstruction,
15. Condemning in the strongest terms all attacks, including suicide attacks and abductions, targeting civilians, Afghan and international forces; and the use of civilians as human shields by the Taliban and other extremists,
16. Concerned that such attacks undermine Afghan and international reconstruction and development efforts and present difficult challenges for the people of Afghanistan in their daily lives,
17. Concerned that opium poppy cultivation reached an all-time high in 2007 and that opium production increased by over one-third with the majority of it being converted into heroin or morphine inside Afghanistan, and concerned about the negative consequences of drug-trafficking on the social, economic and political development of Afghanistan,
18. Concerned that pledges made by international donors are not always fully delivered,
19. Concerned by the negative impact of cross-border activities involving Afghanistan's neighbours including Pakistan and Iran on Afghanistan's domestic stability and socio-economic progress,
20. Welcoming the renewed commitment made by the international community in adopting UN Security Council resolution 1806 of 20 March 2008, which instructs the UN Assistance Mission in Afghanistan to lead international civilian efforts to, inter alia, promote coherent support to the Government of Afghanistan and adherence to the Afghan Compact, strengthen co-operation with the International Security Assistance Force, facilitate the delivery of humanitarian assistance, provide increased political outreach through an expanded presence countrywide, and support efforts to improve governance and the rule of law, combat corruption, promote human rights,

and assist in the electoral process, and which particularly reaffirms that “sustainable progress on security, governance and development, as well as the cross-cutting issue of counter-narcotics is mutually reinforcing”,

21. Also welcoming NATO’s Bucharest Summit Declaration, which states specifically that “Euro-Atlantic and wider international security is closely tied to Afghanistan’s future as a peaceful, democratic State, respectful of human rights and free from the threat of terrorism”,
22. Welcoming the 10 March 2008 appointment of Ambassador Kai Eide of Norway as Special Envoy of the UN Secretary-General and Head of the United Nations Assistance Mission in Afghanistan and noting his previous extensive experience with the OSCE,
23. Supporting United Nations Security Council resolution 1776 (2007) extending the mandate of the International Security Assistance Force (ISAF) which comprises members and non-members of NATO who are also participating States of the OSCE,
24. Paying tribute to the sacrifices made by the Afghan people, ISAF contributing countries and the numerous non-governmental organizations, foreign and Afghan, in their efforts to restore and rebuild Afghanistan,
25. Noting that Afghanistan’s future lies in one of the OSCE’s principles, peaceful settlement of conflicts, and
26. Taking note that Afghan presidential elections are scheduled in Afghanistan in 2009 and parliamentary elections in 2010,

The OSCE Parliamentary Assembly:

27. Undertakes to continue its support for Afghanistan in its efforts to meet the commitments of the Afghanistan Compact, the Afghanistan National Development Strategy and the Afghanistan Millennium Development Goals in order to promote comprehensive security in the OSCE region;
28. Vigorously supports the Afghan Government’s fight against terrorism and drug trafficking and encourages continued co-operation with the OSCE participating States sharing borders with Afghanistan;
29. Welcomes the increasingly effective role of the parliament of Afghanistan in policymaking and oversight and urges that all international efforts be guided by the principle of Afghan leadership and ownership of reconstruction and reform efforts;
30. Calls on Afghanistan’s neighbours, including the OSCE participating States, as well as Pakistan and Iran, to co-operate with the Government of Afghanistan to help bring security and stability to the country;
31. Welcomes Afghanistan’s contributions to the OSCE dialogue, most recently by attending and participating in the Ministerial Council in Madrid on 30 November 2007;

32. Welcomes the decision on *OSCE Engagement with Afghanistan* (MC.DEC/4/07/Corr.1) adopted by the OSCE Ministerial Council in Madrid on 30 November 2007 in response to the request by Afghanistan for the OSCE to provide assistance in the fields of border security, police training, and combating drug trafficking;
33. Welcomes and supports the Government of Afghanistan's pursuit of dialogue and political reconciliation with insurgents who renounce violence and agree to recognize the authority of the government and the constitution of Afghanistan and openness to a politically-negotiated solution to the conflict;
34. Calls on the governments of participating States to meet their full commitment with respect to international contributions, specifically the military mission and donor pledges in Afghanistan;
35. Encourages the individual OSCE participating States to pursue additional and supplementary bilateral and multilateral efforts to support Afghan programmes and stability;
36. Remains concerned that corruption and mismanagement continue to hinder reconstruction efforts and the fight against drug trafficking and consequently calls for greater emphasis from the Afghan Government and the international community on developing the Afghan judicial system and promoting good governance at all levels;
37. Remains concerned that women still face significant discrimination in Afghanistan and therefore urges the Government of Afghanistan, the United Nations Assistance Mission in Afghanistan, and the OSCE to redouble efforts to promote the role of women and equal opportunities for women in Afghan society;
38. Is concerned about rising food prices and the resulting potential for malnutrition and unrest, and urges the United Nations Assistance Mission in Afghanistan to support greater development of the legitimate Afghan agricultural sector and food production capability in order to ease food shortages and lessen dependence on imported flour;
39. Urges greater international effort to reduce significantly the high maternal mortality rate in Afghanistan by improving the essential care provided by skilled birth attendants, nurses, midwives or doctors during pregnancy and childbirth, including emergency services; by ensuring care for mothers and newborns; by reducing the distance and time a woman must travel to get skilled emergency medical care; and by measures to improve education and empowerment of women regarding maternal health;
40. Encourages the national parliaments of the OSCE:
 - a. to impress upon their governments the need to strengthen their contributions, military and humanitarian, to Afghanistan's security and stability where needed,
 - b. to hold their governments and the international community to account regarding donor pledges,

- c. to sustain the political will of their governments in Afghanistan's reconstruction and development, and in political negotiations that may be undertaken and led by the Government of Afghanistan;
41. Offers its unconditional support to the United Nations Assistance Mission for Afghanistan and the NATO-led International Security Assistance Force;
42. Calls for strong co-operation and co-ordination between the OSCE and the United Nations Assistance Mission in Afghanistan as the OSCE moves forward with concrete projects implementing the Madrid Ministerial Decision on OSCE Engagement with Afghanistan;
43. Calls on the OSCE to explore, together with the United Nations Assistance Mission in Afghanistan, possibilities for the OSCE to assist with the preparation for presidential and parliamentary elections expected in 2009 and 2010, including having the OSCE and the OSCE Parliamentary Assembly provide election support to Afghanistan and, as appropriate, organize election monitoring missions for the 2009 presidential elections and 2010 parliamentary elections;
44. Recommends that the OSCE study, in the manner it deems appropriate, the terms and conditions for an intensification of co-operation with Afghanistan's representation to the OSCE and the OSCE PA;
45. Recommends that the OSCE study, in the manner it deems appropriate, the current challenges that the Afghanistan situation poses for security in the OSCE area in order to support the country's reconstruction, to identify the additional resources needed by ISAF and in what areas of Afghanistan support is needed, so that the military mission will be strengthened in its ability to accomplish its mandate, and thus promote greater security for the people of Afghanistan and the peoples of all the OSCE participating States.

RESOLUTION ON A MEDITERRANEAN FREE TRADE AREA

1. Reiterating the fundamental importance of the economic and environmental aspects of the OSCE concept of security,
2. Recognizing that without economic growth there can be no peace or stability,
3. Recalling the importance that the OSCE Parliamentary Assembly accords to the development of international trade, as underlined by the Assembly's fifth economic conference on the theme of *Strengthening Stability and Co-operation through International Trade*, which was held in Andorra, in May 2007,
4. Maintaining that creating a free trade area will, inter alia, contribute significantly to the efforts to achieve peace,
5. Recalling that the European Union itself was made possible by the establishment of free-trade areas, first the European Coal and Steel Community in 1951 and then the European Economic Community in 1957,
6. Recalling the Helsinki Final Act of 1975, in which OSCE participating States expressed their intention "to encourage with the non-participating Mediterranean States the development of mutually beneficial co-operation in the various fields of economic activity" and to "contribute to a diversified development of the economies of the non-participating Mediterranean countries",
7. Recalling the Helsinki Final Act, in which OSCE participating States recognized "the importance of bilateral and multilateral intergovernmental and other agreements for the long-term development of trade" and undertook "to reduce or progressively eliminate all kinds of obstacles to the development of trade",
8. Celebrating the decision made at the OSCE Summit in Budapest in 1994 to create a Contact Group with Mediterranean Partners for Cooperation,
9. Expressing support for the Barcelona Declaration of 1995 regarding the establishment of a free trade area between the members of the European Union and all Mediterranean states by 2010,
10. Saluting the American Middle East Free Trade Area Initiative (MEFTA) launched in 2003,
11. Concerned by the slow pace of economic development in the Middle East, especially in the agriculture sector and the knowledge-based economy, where two-thirds of the population is under the age of 35,
12. Considering the obstacles to economic growth posed by agricultural trade and tariff barriers, as discussed at the OSCE Parliamentary Assembly meeting in Rhodes in 2004,

13. Considering the lack of direct foreign investment in Middle Eastern Arab countries and the concentration of such investment in a small number of these countries,
14. Noting that despite the efforts made in the Middle East to stimulate free trade, economic growth in Mediterranean countries is markedly stronger in the Israel-Europe-North America axis than among countries in the region, and
15. Encouraged by the increased literacy rate and the increased participation of women in the domestic economies of countries in the Mediterranean basin,

The OSCE Parliamentary Assembly:

16. Recommends the creation of a Mediterranean Economic Commission whose objective would be to quickly reduce trade barriers and facilitate the transition to a knowledge-based economy in countries in the region;
17. Recommends the creation of a Mediterranean Agricultural Marketing Board whose objective would be to create jobs in the agriculture sector for young people in the region;
18. Invites OSCE participating countries and partner states for co-operation to intensify their efforts under the Barcelona Process and to more fully benefit from the MEFTA Initiative in order to expedite the establishment of a free-trade area among all Mediterranean countries.

RESOLUTION ON EXPANDING TRADE BETWEEN NORTH AMERICA AND EUROPE

1. Reaffirming the importance of trade for economic growth, political stability and international peace,
2. Recalling the fundamental importance of the economic and environmental dimension in the OSCE's comprehensive approach to security,
3. Considering that expanded free trade between North American and European markets will benefit all OSCE participating States politically as well as economically,
4. Recalling the commitments made by the participating States at the Maastricht Ministerial Council in December 2003 regarding the liberalization of trade and the elimination of barriers limiting market access,
5. Recalling the recommendations of the 2006 OSCE *Best Practice Guide for a Positive Business and Investment Climate*, published by the Office of the Co-ordinator of OSCE Economic and Environmental Activities, which advocate stronger international trade policies and conditions favourable to the circulation of international capital,
6. Concurring with the conclusions of the Co-ordinator of OSCE Economic and Environmental Activities that free trade agreements and the reduction of tariffs are vital to a strong trade policy,
7. Recalling the importance that the OSCE Parliamentary Assembly accords to the development of international trade as underlined by the Assembly's Fifth Economic Conference on the theme of "Strengthening Stability and Co-operation through International Trade" held in Andorra in May 2007,
8. Recalling the deep historical and cultural ties between the peoples and states of North America and Europe which shaped their common values, on which the OSCE is based, and which are reinforced by the strength of their economic links,
9. Recognizing the considerable impact that the economies of North America and Europe have on international trade,
10. Considering the increasingly interdependent nature of the economic links between North America and Europe,
11. Noting the scope and depth of trade between North America and Europe which benefits public accounts and the private sector in addition to generating opportunities for employment,
12. Welcoming recently signed agreements that promote greater and freer trade between a limited number of markets in North America and Europe, such as the January 2008 Free Trade Agreement between Canada and the European Free Trade Association,

13. Acknowledging the appeal of the emerging markets in Asia and South America, whose growth will generate new levels of competition and economic efficiencies for trade between North America and Europe,
14. Concerned with the persistence of trade barriers in the economic relations between North America and Europe which limit opportunities for greater economic growth and human development,
15. Concerned with the state of the Doha Round of negotiations at the World Trade Organization which is affecting inter-regional trade negotiations such as the Canada-European Union Trade and Investment Enhancement Agreement suspended since 2006,

The OSCE Parliamentary Assembly:

16. Resolves that seminars and conferences to raise awareness of the opportunities and shared benefits of trade liberalization should be considered;
17. Calls on the parliaments of the OSCE participating States to vigorously support and accelerate all multilateral, inter-institutional and bilateral initiatives that promote the liberalization of trade between North America and Europe, including the harmonization of standards and the elimination of regulatory barriers;
18. Calls on the parliaments of the OSCE participating States to sustain the political will of their governments as members of existing economic agreements, including the North American Free Trade Agreement, the European Union, the European Free Trade Association and the Central European Free Trade Agreement, to develop transatlantic partnership agreements that expand and liberalise trade between and among them;
19. Recommends that current and future initiatives that target expanded trade between the economies of North America and Europe consider greater involvement where appropriate of regional and subregional governments and groupings;
20. Recommends that current and future initiatives that target expanded trade between the economies of North America and Europe reflect the principles and standards of the OSCE, particularly human rights, environmental protection, sustainable development and economic and social rights, including workers' rights, as agreed to in the 1990 Document of the Bonn Conference on *Economic Co-operation in Europe*, the 1990 Document of the Copenhagen Meeting of the Conference on the *Human Dimension of the CSCE* and the 1990 *Charter of Paris for a New Europe*.

RESOLUTION ON WATER MANAGEMENT IN THE OSCE AREA

1. Reiterating the fundamental importance of the environmental aspects of the OSCE concept of security,
2. Recognizing the link between natural resource problems and disputes or conflicts within and between states,
3. Noting the opportunities presented by resource management initiatives that address common environmental problems, including local ownership and sub-regional programmes and co-operation amongst governments, and which promote peace-building processes,
4. Recalling the OSCE's role in encouraging sustainable environmental policies that promote peace and stability, specifically the *1975 Helsinki Final Act*, the 1990 *Concluding Document of the CSCE Conference on Economic Co-operation in Europe* (Bonn Document), the 1999 *Charter for European Security* adopted at the Istanbul Summit, the 2003 *OSCE Strategy Document for the Economic and Environmental Dimension* (Maastricht Strategy), other OSCE relevant documents and decisions regarding environmental issues, and the outcome of all previous Economic and Environmental Fora, which have established a basis for the OSCE's work in the area of environment and security,
5. Recognizing that water is of vital importance to human life and that it is an element of the human right to life and dignity,
6. Noting the severity of water management issues and the scarcity of water resources faced by many states in the OSCE region, affected in particular by unregulated social and economic activities, including urban development, industry, and agriculture,
7. Concerned by the impact of poor water management systems on human health, the environment, the sustainability of biodiversity and aquatic and land-based eco-systems, affecting political and socio-economic development,
8. Concerned by the more than 100 million people in the pan-European region who continue to lack access to safe drinking water and adequate sanitation,
9. Concerned by those areas and people in the North American region of the OSCE space without access to safe drinking water and sanitation,
10. Concerned by the potential for water management issues to escalate if options to address and reverse the problem are not duly considered and implemented,
11. Recognizing the importance of good environmental governance and responsible water management for the governments of participating States,
12. Applauding the work of the Preparatory Seminar for the Tenth OSCE Economic Forum which took place in 2001 in Belgrade and which focused on water resource

management and the promotion of regional environmental co-operation in South-Eastern Europe,

13. Applauding the work of the 15th OSCE Economic and Environmental Forum and its preparatory meetings, “Key challenges to ensure environmental security and sustainable development in the OSCE area: Water Management,” held in Zaragoza, Spain,
14. Applauding the OSCE’s *Madrid Declaration on Environment and Security* adopted at the 2007 Ministerial Council which draws attention to water management as an environmental risk which may have a substantial impact on security in the OSCE region and which might be more effectively addressed within the framework of multilateral co-operation,
15. Expressing support for the efforts made to date by several participating States of the OSCE to deal with the problem, including the workshop on water management organized by the OSCE Centre in Almaty in May 2007 for experts from Central Asia and the Caucasus,

The OSCE Parliamentary Assembly:

16. Calls on the OSCE participating States to undertake sound water management to support sustainable environmental policies;
17. Recommends that the OSCE participating States pursue and apply the measures necessary to implement the 2007 *Madrid Declaration on Environment and Security*;
18. Recommends that such water management and oversight activities include national, regional and local co-operative initiatives that share best practices and provide support and assistance amongst each other;
19. Recommends that the OSCE participating States adopt the multiple barrier approach to drinking water protection, with particular attention to water tables, in their national, regional and local regulations to ensure that people living throughout the OSCE space have access to safe drinking water;
20. Recommends that the OSCE participating States consider developing more effective national, sub-national and local results-based, action-oriented and differentiated approaches to sound water management policies;
21. Encourages the OSCE participating States to continue their work with other regional and international institutions and organizations with respect to water management solutions, providing for the establishment of supranational arbitral commissions with decision-making powers delegated by the States.

RESOLUTION ON ENCOURAGING TRANSPARENCY IN THE EXTRACTIVE INDUSTRIES

1. Recognizing that a lack of transparency in the oil, gas, and mining industries, especially in countries that depend heavily on income from these sectors, often goes hand-in-hand with government corruption,
2. Recognizing that two thirds of the world's poorest people live in resource rich countries,
3. Recognizing that corruption often siphons off funds into the hands of the few, leaving the many mired in poverty,
4. Recognizing that revenue transparency is key to ensuring accountability. If citizens and civil society know what their governments receive for the right to extract natural resources, they have the means to hold public officials accountable,
5. Praising the progress made toward greater transparency in the extractive industries (oil, gas and mining) through the Extractive Industries Transparency Initiative,

The OSCE Parliamentary Assembly:

6. Encourages governments and companies involved in the extractive industries to proactively report in all areas relevant to revenue transparency on a country-by-country basis;
7. Encourages governments and appropriate regulatory agencies to introduce mandatory revenue transparency reporting for the operations of companies at home and abroad;
8. Encourages governments from oil and gas producing countries to introduce regulations that require all companies operating in their territories to make public information relevant to revenue transparency.

RESOLUTION ON ILLICIT AIR TRANSPORT OF SMALL ARMS AND LIGHT WEAPONS AND THEIR AMMUNITION

1. Recalling the OSCE PA 2005 resolution on Small Arms and Light Weapons and its 2006 and 2007 resolutions on the illicit air transportation of Small Arms and Light Weapons (SALW),
2. Recalling the conclusions of the 21 March 2007 meeting of the Forum for Security Co-operation on Illicit Trafficking by Air of Small Arms and Light Weapons,
3. Welcoming the progress reached within the OSCE Forum for Security Co-operation (FSC), in particular the growing and possibly imminent consensus on the text of a Best Practice Guide on the illicit air transportation of SALW as well as a Questionnaire on national practices in this field,
4. Welcoming the OSCE participation in and contribution to the third United Nations Biannual Meeting of States on the UN Programme of Action on SALW (BMS III) in New York in July 2008,
5. Welcoming the proposals and the initiatives to be discussed in the Forum for Security Co-operation on further norm-setting on SALW in general and the implementation of the OSCE Principles on the Control of Brokering in particular,
6. Regretting that since our last resolution we have had to witness yet again the devastating effects on human security of the uncontrolled and illegal spread of SALW and their ammunition in many parts of the world,
7. Underscoring that very often the SALW and the ammunition used in armed conflicts outside the OSCE area originate from within the OSCE area,
8. Underscoring yet again our joint responsibility in tackling illicit trafficking in small arms and light weapons,

The OSCE Parliamentary Assembly:

9. Calls upon the OSCE participating States voluntarily to report to the FSC on implementation of the conclusions of the 21 March 2007 meeting and, in particular to:
 - criminalize the violation of United Nations Security Council arms embargoes;
 - engage in a dialogue with the air cargo transportation sector with a view to closing the loopholes on illegal transportation of small arms and light weapons;
 - promote the wider introduction and use of air traffic control systems;
 - promote the use of air traffic control data for purposes of post-fact analysis and of prevention or control of flights suspected of engaging in trafficking small arms and light weapons;

10. Calls upon the OSCE participating States to ensure proper management of SALW stocks and ammunition as well as the destruction of surpluses and encourages participating States and OSCE Partners for Co-operation to provide assistance for this purpose;
11. Calls upon OSCE participating States to support and implement national, regional and international efforts and regulations on arms trade, export licensing and brokering;
12. Calls upon all OSCE participating States and all OSCE Partners for Co-operation to spare no efforts in ensuring a successful outcome of the July 2008 UN BMS III, aiming at a better and broader implementation of the UN Programme of Action on SALW;
13. Calls upon the OSCE participating States to reach consensus on and implement the OSCE *Best Practice Guide* on the illicit air transportation of SALW and their ammunition and to provide answers to the questionnaire by the set date of June 2009;
14. Calls upon the OSCE participating States and the OSCE Partners for Co-operation to discuss the issue of illicit trafficking of small arms and light weapons, in the appropriate regional fora in Africa and Asia of which they are also members;
15. Encourages OSCE participating States to promote and engage in international co-operation, particularly in and with Africa, to create better conditions to combat illicit trafficking of small arms and light weapons.

RESOLUTION ON CHERNOBYL

1. Referring to the *OSCE Ministerial Declaration on the 20th Anniversary of the Disaster at the Chernobyl Nuclear Power Plant* (MC.DOC/3/05Corr.1 as of 6 December 2005), as well as the *Madrid Declaration on Environment and Security* (MC.DOC/4/07 as of 30 November 2007),
2. Conscious of the long-term nature of the consequences of the disaster at the Chernobyl Nuclear Power Plant, which was a major technological catastrophe in terms of its scope and complexity and created humanitarian, environmental, social, economic and health consequences and problems of common concern, requiring for their solution wide and active international co-operation and co-ordination of efforts in this field at the international and national levels,
3. Expressing profound concern at the ongoing effects of the consequences of the accident on the lives and health of people, in particular children, in the affected areas of Belarus, the Russian Federation and Ukraine, as well as in other affected countries,
4. Acknowledging the importance of the national efforts being undertaken by the Governments of Belarus, the Russian Federation and Ukraine to mitigate and minimize the consequences of the Chernobyl disaster,
5. Stressing the exceptional Chernobyl-related needs, in particular in the areas of health, environment and research, in the context of the transition from the emergency to the recovery phase of mitigation of the consequences of the Chernobyl disaster,
6. Noting that the Chernobyl Nuclear Power Plant continues to pose a potential threat in the centre of Europe,
7. Commending the international community for the efforts to raise funds and attract scientific and technical potential to increase safety of the “Shelter”,
8. Noting the need to continue the efforts of the OSCE participating States to mobilize resources for providing assistance to activities aimed at rehabilitation of the Chernobyl-affected areas, community-based development projects, promotion of investment, creation of new jobs and small and medium businesses, and information activities,
9. Acknowledging that the OSCE in the framework of its mandate can constructively contribute to the international co-operation to alleviate the consequences of the Chernobyl accident, including through participation in, and support of, relevant projects, and to provide appropriate assistance and expertise in consultation with the States concerned,

The OSCE Parliamentary Assembly:

10. Welcomes the contribution made by States and by multilateral intergovernmental and non-governmental organizations to the development of co-operation to mitigate and

minimize the consequences of the Chernobyl disaster, as well as bilateral activities in working out concrete projects and mobilizing resources, and underlining the need to continue activities in this direction;

11. Highly appreciates the efforts of the OSCE in co-operation with relevant international organizations to support regional and transboundary co-operation on rehabilitation of the land contaminated as a result of the Chernobyl disaster, both to prevent the radionuclide migration and to promote the natural recovery process;
12. Acknowledges the difficulties faced by the most affected countries in minimizing the consequences of the Chernobyl disaster;
13. Takes note with satisfaction of the progress made by the governments of the affected countries in implementing national strategies to mitigate the consequences of the Chernobyl disaster, and calls upon the OSCE participating States, multilateral and bilateral donors to continue to align their assistance with the priorities of the national strategies of the affected States, and stresses the importance of working together on their implementation;
14. Welcomes the initiative of the United Nations General Assembly to proclaim the third decade after the Chernobyl disaster (2006-2016) as the Decade of Recovery and Sustainable Development of the Affected Regions, to be focused on achieving the goal of a return to normal life for the affected communities as far as is possible within this time-frame;
15. Requests the OSCE Secretary General to continue co-ordination, within the existing resources, of the efforts of the OSCE in implementing concrete Chernobyl- and Decade-related programmes and projects;
16. Requests the Co-ordinator of the OSCE Economic and Environmental Activities, in co-operation with the governments of the affected countries, to continue the activities on minimization of health, environmental, social and economic consequences of the Chernobyl catastrophe and improvement of awareness-raising among the population;
17. Recommends that the President of the Assembly nominates a Special Representative on Chernobyl to assist politically the promotion of issues specified in the present Resolution.

RESOLUTION ON URGING ADOPTION OF THE PARIS CLUB COMMITMENT REGARDING VULTURE FUNDS

1. Recognizing again that as increasing numbers of specialized asset management companies, commonly known as “vulture funds”, buy the distressed commercial debt of heavily indebted poor countries (HIPC) and then engage in abusive litigation against those countries, efforts to alleviate poverty through multilateral debt relief are threatened and undermined,
2. Reaffirming the sentiments expressed in the *Kyiv Declaration* that OSCE participating States provide greater legal and technical assistance to HIPCs facing possible litigation, and develop a code of conduct on responsible lending for commercial creditors that discourages or prohibits “vulture fund” profiteering and provides greater legal protection to debtor countries,
3. Reiterating its firm support for ensuring that debt cancellation continues to provide impoverished countries with the opportunity to start afresh and to devote resources saved as a result of debt relief to essential health, education, and other spending that promotes development and alleviates poverty,
4. Recognizing that attempts to curtail this practice will require concerted action from individual countries, regional government entities like the EU, and institutions such as the International Monetary Fund and the World Bank to ensure that the benefits of debt cancellation go to the people who need them,
5. Applauding and expressing support for the May 2007 statement by the Paris Club committing not to sell their claims on HIPC countries to creditors who do not intend to provide debt relief under the HIPC initiative,
6. Acknowledging that the stance by the Paris Club creditors is a model that should be adopted by other countries to prevent developing countries that receive debt relief from being subjected to litigation,

The OSCE Parliamentary Assembly:

7. Welcomes the statement by the Paris Club countries and their commitment to intensify work to identify concrete measures to tackle this problem;
8. Encourages all OSCE participating States, especially those that are not Paris Club members, to formally adopt and implement policies equivalent to the Paris Club commitment, and formally commit not to sell on their claims on HIPC creditors to creditors who do not intend to provide debt relief, further protecting impoverished countries from “vulture funds”;
9. Encourages all OSCE participating States to consider and take other options, including legislation, to reduce the impact of Vulture Funds on bilateral and multilateral debt relief initiatives to developing countries;

10. Commits itself to actively engage and co-operate with the IMF, World Bank and Paris Club in order to develop and strengthen the necessary Codes of Conduct that could prevent Vulture Funds from buying debt from indebted countries;
11. Continues to recognize the need to provide financial and technical assistance to HIPC's in defending themselves should they become the target of such lawsuits.

RESOLUTION ON COMBATING THE SEXUAL EXPLOITATION OF CHILDREN

1. Acknowledging that according to some estimates as many as 1.2 million children are trafficked each year,
2. Recognizing that cyber space is home to more than one million images of tens of thousands of children being subjected to sexual abuse and exploitation, that the victims portrayed in images of child pornography are getting younger and younger and the images are becoming more graphic and more violent, and that an estimated 200 new images of child pornography are posted daily,
3. Deeply concerned by the impact of all forms of child sexual exploitation on the wellbeing of children,
4. Recalling the 2006 *Brussels Resolution* of the OSCE PA on Combating Trafficking and the Exploitation of Children in Pornography and Decision No. 9/07 of the Ministerial Council on *Combating Sexual Exploitation of Children on the Internet*,
5. Deploring child sexual exploitation and abuse in any form,
6. Deeply concerned over the cases that have been brought to light of sexual abuse and/or maltreatment of children by members of peacekeeping forces, private security forces and humanitarian organizations in a number of conflict areas, and stressing the urgent need for the international community to adopt measures of “zero tolerance” against this crime,
7. Noting that research and law enforcement experience have documented a correlation between possession of child pornography and committing sexual abuse upon a child, and that every image of child pornography that is acquired encourages the further growth of this illicit industry,
8. Commending POLIS for creating an expert forum to facilitate access by participating States’ law enforcement agencies to best practices and available investigative techniques or software, access to legislative drafting assistance and/or legislative models, and provide awareness-raising information and web links for the public,
9. Noting with deepest regret that no country is immune from child sexual exploitation and that the lives of children are forever altered as a result of exploitation and abuse,

The OSCE Parliamentary Assembly:

10. Condemns child sexual exploitation in all its forms;

11. Reiterates the call for participating States to ensure that the production, distribution, dissemination, importation, exportation, offering, selling, or possessing of child pornography (regardless of intent to distribute), or any attempt to commit any of these acts, or any complicity or participation in any of these acts, are fully covered under national criminal or penal law, whether such offences are committed domestically or transnationally or on an individual or organized basis, and are punishable by appropriate penalties that take into account their grave nature;
12. Calls on participating States to ratify the Council of Europe Convention on the Protection of Children against Sexual Exploitation and Sexual Abuse;
13. Encourages participating States to establish national operational centres, or other structures as appropriate, to increase co-ordination and to involve to the fullest extent possible public-private partnerships to address issues related to child sexual exploitation more effectively;
14. Calls on participating States to collect and store information, in accordance with national provisions on the protection of personal data, on persons convicted of child sexual exploitation or abuse in order to facilitate the apprehension of perpetrators and monitoring of their probation, and to develop, where appropriate, instruments to enable the international exchange of information pertaining to sex offenders' convictions and disqualifications among law enforcement agencies;
15. Urges participating States also to provide notice to appropriate officials of another country or countries when a known sex offender intends to travel to that country or countries and, for that purpose, to ensure that their domestic legislation requires that registered child sex offenders notify the appropriate officials before departure to a foreign country and penalizes those failing to comply;
16. Requests the OSCE Secretariat to set up within the POLIS website of its Strategic Police Matters Unit a multilingual section devoted to combating child sexual exploitation on the Internet;
17. Urges the OSCE Secretariat to continue organizing OSCE online workshops through the POLIS website on child sexual exploitation on the Internet;
18. Encourages participating States, in accordance with national legislation concerning the protection of personal data, to work not only on a national basis but also on an international basis with Internet service providers, credit card companies, banks, and other relevant corporations to prevent the use of the Internet for commercial child sexual exploitation and to impede payment methods to make the crime less profitable and to address demand for child pornography on the Internet.

RESOLUTION ON VIOLENCE AGAINST WOMEN

1. Recognizing that equal opportunities for women and men and the protection of their human rights are essential to peace, sustainable democracy, economic development and therefore to security and stability in the OSCE region,
2. Noting that, in its Declaration on the Elimination of Violence against Women (1993), the United Nations General Assembly stated that it was convinced of the need for a commitment by States in respect of their responsibilities and a commitment of the international community at large to the elimination of violence against women,
3. Recalling the 2004 OSCE Action Plan for Gender Issues and the 2005 Ministerial Council Decision 15/05 on Preventing and Combating Violence Against Women which called on participating States to fight violence against women and increase protection of victims,
4. Further recalling the Beijing Platform for Action and the United Nations Security Council resolution 1325 (2000), which calls for full and equal participation of women in decision making with regard to conflict prevention as well as in post-conflict reconstruction, and stressing the importance of women's full and equal participation and involvement in all efforts for the maintenance and promotion of peace and security,
5. Alarmed by the increase in the number of women subjected to violence in OSCE participating States and the fact that globally, one woman in five is a victim of violence, and raising concern that the issue of domestic violence remains largely invisible in spite of this,

The OSCE Parliamentary Assembly:

6. Condemns violence against women as a general violation of women's rights as human beings – the right to life, dignity, safety, and physical and psychological well-being;
7. Realizes that all kinds of violence, including domestic violence against women are linked with the overall disrespect for women's role in society, and regrets that gender issues are still not visible on the political agenda of the OSCE;
8. Urges the OSCE Secretary General, Heads of Institutions and Heads of Missions as day-to-day managers within the Organization to increase efforts in promoting a more gender equal working environment within the OSCE in order to set an example for all levels of society in participating States;
9. Repeats its call for participating States to second more women to management level positions and to nominate more female candidates to leadership positions within the OSCE, and strongly urges national Parliaments to ensure gender-balance in the composition of the Delegations to the OSCE PA;

10. Encourages participating States to recruit more female police officers, to set up centres for victims of gender violence, trafficking in human beings and victims of rape, and to ensure flexibility as regards access to justice and calls on the OSCE to provide support and assistance to States in this regard;
11. Urges national Parliaments to ensure adequate legislation to protect women who are victims of domestic violence, including through emancipating victims from vulnerable situations, instituting appropriate restraints on movements by perpetrators, enforcing penalties and sentences, and providing legal assistance, loans and access to property to victims of domestic violence;
12. Calls on the national parliaments in the OSCE region to ensure that legislation outlaws all forms of violence against women, including rape, prostitution and trafficking, and institutes appropriate penalties and sentences;
13. Urges increased international co-operation between state institutions and NGOs in order to improve protection for the female victims of violence or trafficking, including awareness-raising and training for those in primary contact with potential victims;
14. Notes that women's economic dependency on men makes women easy targets for oppression and abuse, as well as potential victims of prostitution and human trafficking, and affirms the importance of reducing poverty and of actively promoting possibilities for women in the labour market;
15. Repeats its call on parliaments to ratify, if they have not yet done so, and implement the United Nations Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women and the Convention on the Rights of the Child and their protocols.

RESOLUTION ON RECOGNIZING THE ECONOMIC, CULTURAL, POLITICAL AND SOCIAL CONTRIBUTIONS OF MIGRANTS

1. Reaffirming the cultural diversity of OSCE participating States and the centuries of migration which have resulted in the rich culture now expressed and celebrated in those States,
2. Reaffirming the commitments of OSCE participating States to co-operate on migration mechanisms consistent with universal human rights and respectful of both the historical contribution of migrant communities and the needs of the global economy,
3. Noting the 2008 Supplementary Human Dimension Implementation Meeting this year entitled, The Role of National Institutions against Discrimination in Combating Racism and Xenophobia with Special Focus on Persons belonging to National Minorities and Migrants, which will assist in recognizing the positive contributions of migrants in OSCE states,
4. Recalling the OSCE Ministerial Council in Sofia of December 2004, at which participating States committed themselves to “take steps, in conformity with their domestic law and international obligations, against discrimination, intolerance and xenophobia against migrants and migrant workers”, and “consider undertaking activities to raise public awareness of the enriching contribution of migrants and migrant workers into society”,
5. Recognizing the diversity of migrant communities throughout participating States which include students, scholars, and workers of all skill levels, who serve important roles in society, yet due to policies in both countries of origin and destination have not developed their full potential to contribute to their host and home countries,
6. Acknowledging that migrants perform a vital role in bolstering the labour market and contributing significantly to the economies of OSCE participating States,
7. Considering that remittances from migrants significantly exceed international development aid and contribute to the economic empowerment of many countries of origin and recognizing that migrant women remit more of their income for family needs such as food, clothing, housing, education, and health,
8. Acknowledging the contributions that migrants have made for several decades to the economic development of the countries of destination and are currently making to daily life in the receiving societies, in political, economic, commercial, cultural, scientific and sporting terms, and also to the international relations and the promotion of the countries of destination,

The OSCE Parliamentary Assembly:

9. Encourages parliamentarians to engage in actions to commemorate the positive economic, cultural, and social contributions to both countries of origin and destination

by migrant communities, such as introducing legislation, speaking out against anti-migrant sentiments in their parliaments, working with migrant communities to develop policies which empower all and protect vulnerable migrants such as women, children, and racial and ethnic minorities, and to avoid making statements and actions that may excite xenophobic and discriminatory tendencies in their societies;

10. Encourages participating States to promote policies which harness the potential of migrant communities by improving their economic, educational, civic, and social integration, as well as improving their workforce development skills and providing them with citizenship classes, and recognizing the contributions migrants provide to host countries' economies;
11. Urges participating States to improve co-operation with appropriate regulatory agencies and international financial institutions towards optimizing remittance mechanisms and small business micro-loan programmes, particularly for women supporting the development of local financial institutions, which improve the economic contributions of remittances to the positive development of countries of origin.

RESOLUTION ON COMBATING ANTI-SEMITISM, ESPECIALLY ITS MANIFESTATIONS IN THE MEDIA AND IN ACADEMIA

1. Recalling the Parliamentary Assembly's leadership in increasing the focus and attention of the participating States since the 2002 Annual Session in Berlin on issues related to manifestations of anti-Semitism,
2. Reaffirming especially the 2002 Porto Ministerial Decision condemning "anti-Semitic incidents in the OSCE area, recognizing the role that the existence of anti-Semitism has played throughout history as a major threat to freedom",
3. Referring to the commitments made by the participating States in the previous OSCE conferences in Vienna (2003), Berlin (2004), Brussels (2004) and Cordoba (2005) regarding legal, political and educational efforts to fight anti-Semitism,
4. Welcoming all efforts of the parliaments of the OSCE participating States on combating anti-Semitism, especially the All-Party Parliamentary Inquiry on anti-Semitism in the United Kingdom,
5. Noting with satisfaction all initiatives of the civil society organizations which are active in the field of combating anti-Semitism,
6. Acknowledging that incidents of anti-Semitism occur throughout the OSCE region and are not unique to any one country, which necessitates unwavering steadfastness by all participating States to erase this black mark on human history,

The OSCE Parliamentary Assembly:

7. Appreciates the ongoing work undertaken by the OSCE and ODIHR through its Programme on Tolerance and Non-discrimination and supports the continued organisation of expert meetings on anti-Semitism and other forms of intolerance aimed at enhancing the implementation of relevant OSCE commitments;
8. Appreciates the initiative by Mr John Mann MP (United Kingdom) to create a world-wide Inter-Parliamentary Coalition for Combating Anti-Semitism and encourages the parliaments of the OSCE participating States to support this initiative;
9. Urges participating States to present written reports on their activities to combat anti-Semitism and other forms of discrimination at the 2009 Annual Session;
10. Reminds participating States to improve methods of monitoring and to report anti-Semitic incidents and other hate crimes to the Office for Democratic Institutions and Human Rights (ODIHR) in a timely manner;

11. Recognizes the importance of the ODIHR tools in improving the effectiveness of States' response to anti-Semitism, such as teaching materials on anti-Semitism, the OSCE/ODIHR Law Enforcement Officers Programme (LEOP), which helps police forces within participating States better to identify and combat incitement to anti-Semitism and other hate crimes, and civil society capacity-building to combat anti-Semitism and hate crimes, including through the development of networks and coalitions with Muslim, Roma, African descendent and other communities combating intolerance; and recommends that other States make use of these tools;
12. Expresses appreciation of the commitment by 10 countries – Croatia, Denmark, Germany, Lithuania, the Netherlands, Poland, the Russian Federation, Slovakia, Spain and Ukraine – in co-developing with ODIHR and the Anne Frank House teaching materials on the history of Jews and anti-Semitism in Europe, and encourages all other OSCE participating States to adopt these teaching materials in their respective national languages and put them into practice;
13. Encourages participating States to adopt the guide for educators entitled *Addressing Anti-Semitism – WHY and HOW*, developed by ODIHR in co-operation with Yad Vashem, in their respective national languages and put them into practice;
14. Urges governments to create and employ curricula that go beyond Holocaust education in dealing with Jewish life, history and culture;
15. Condemns continued incidents of anti-Semitic stereotypes appearing in the media, including news reports, news commentaries, as well as published commentaries by readers;
16. Condemns the use of double standards in media coverage of Israel and its role in the Middle East conflict;
17. Calls upon the media to have discussions on the impact of language and imagery on Judaism, anti-Zionism and Israel and its consequences on the interaction between communities in the OSCE participating States;
18. Deplores the continued dissemination of anti-Semitic content via the Internet, including through websites, blogs and email;
19. Urges participating States to increase their efforts to counter the spread of anti-Semitic content, including its dissemination through the Internet, within the framework of their respective national legislation;
20. Urges editors to refrain from publishing anti-Semitic material and to develop a self-regulated code of ethics for dealing with anti-Semitism in media;
21. Calls upon participating States to prevent the distribution of television programmes and other media which promote anti-Semitic views and incite anti-Semitic crimes, including, but not limited to, satellite broadcasting;
22. Reminds participating States of measures to combat the dissemination of racist and anti-Semitic material via the Internet suggested at the 2004 OSCE Meeting on the

Relationship between Racist, Xenophobic and Anti-Semitic Propaganda on the Internet and Hate Crimes, that include calls to:

- pursue complementary parallel strategies,
 - train investigators and prosecutors on how to address bias-motivated crimes on the Internet,
 - support the establishment of programmes to educate children about bias-motivated expression they may encounter on the Internet,
 - promote industry codes of conduct,
 - gather data on the full extent of the distribution of anti-Semitic hate messages on the Internet;
23. Deplores the continued intellectualization of anti-Semitism in academic spheres, particularly through publications and public events at universities;
24. Suggests the preparation of standards and guidelines on academic responsibility to ensure the protection of Jewish and other minority students from harassment, discrimination and abuse in the academic environment;
25. Urges all participants of the upcoming Durban Review Conference in Geneva to make sure that pressing issues of racism around the world will be properly assessed and that the conference will not be misused as a platform for promoting anti-Semitism;
26. Suggests that the delegations of the OSCE participating States hold a meeting on the eve of the Durban Review Conference to discuss and evaluate the Durban Review process.

RESOLUTION ON THE HOLODOMOR OF 1932-1933 IN UKRAINE

1. Reiterating the crucial role of the OSCE in the promotion of human rights and values,
2. Recalling that parliamentary institutions play a decisive role in defining humanitarian policies and legislation and represent the will of the people of relevant countries,
3. Emphasizing that raising public awareness of humanitarian tragedies of our history is an important tool for restoring the dignity of victims through acknowledgment of their suffering and preventing similar catastrophes in the future,
4. Reminding the OSCE participating States of their commitment to “clearly and unequivocally condemn totalitarianism” (1990 Copenhagen Document),
5. Recalling that the rule of the totalitarian Stalinist regime in the former USSR had led to tremendous human rights violations depriving millions of people of their right to live,
6. Recalling also that crimes of the Stalinist regime have already been revealed and condemned and some still require both national and international recognition and unequivocal condemnation,

The OSCE Parliamentary Assembly:

7. Pays tribute to the innocent lives of millions of Ukrainians who perished during the Holodomor of 1932 and 1933 as a result of the mass starvation brought about by the cruel deliberate actions and policies of the totalitarian Stalinist regime;
8. Welcomes the recognition of the Holodomor in the United Nations, by the United Nations Educational and Scientific Organization and by the national parliaments of a number of the OSCE participating States;
9. Endorses the Joint Statement of 31 OSCE participating States on the 75th anniversary of the Holodomor of 1932 and 1933 in Ukraine, delivered at the 15th Meeting of the OSCE Ministerial Council;
10. Supports the initiative of Ukraine to reveal the full truth of this tragedy of the Ukrainian people, in particular through raising public awareness of the Holodomor at international and national levels, organizing the commemoration of the Holodomor as well as academic, expert and civil events aimed at discussing this issue;
11. Invites the parliamentarians of the OSCE participating States to participate in the events commemorating the 75th anniversary of the Holodomor of 1932-1933 in Ukraine;
12. Strongly encourages all parliaments to adopt acts regarding recognition of the Holodomor.

RESOLUTION ON STRENGTHENING EFFORTS TO COMBAT ALL FORMS OF TRAFFICKING IN HUMAN BEINGS AND ADDRESSING THE SPECIAL NEEDS OF CHILD VICTIMS

1. Commending the increasing number of OSCE participating States that have adopted comprehensive laws, policies, and practices to combat all forms of trafficking in persons,
2. Recalling the principles of the OSCE PA *Brussels Declaration* (2006), the OSCE PA *Kyiv Declaration* (2007), as well as efforts by participating States to implement the *OSCE Action Plan to Combat Trafficking in Human Beings* (2003) and all OSCE commitments related to combating trafficking,
3. Noting the 8th Alliance Against Trafficking in Persons Conference (May 2008) to specifically address “Child Trafficking: Responses and Challenges at the Local Level”,
4. Noting the recent *Final Report on the Evaluation of the First Offender Prostitution Program* (March 2008) submitted to the United States Department of Justice, which evaluates the effectiveness of programmes that educate male clients of prostitution about the legal, health and other risks and effects of prostitution and concludes that such programmes significantly reduce recidivism and therefore would also reduce demand for sex trafficking,
5. Supporting with absolute determination efforts to further strengthen national and multinational efforts to combat all forms of trafficking in human beings throughout the OSCE region and beyond,
6. Concerned that official corruption continues to hamper efforts to combat human trafficking, including preventing trafficking, protecting victims, and prosecuting traffickers,
7. Concerned that military and civilian personnel serving on international peacekeeping forces or other international missions, including contractors, as well as field presences of international organizations, including the OSCE, could be a contributing factor to the demand side of the trafficking cycle and that reports of misconduct by military and civilian personnel serving on such missions have a detrimental effect on the fulfilment of mission mandates;

The OSCE Parliamentary Assembly:

8. Urges those participating States that have not already done so to adopt and implement comprehensive anti-trafficking laws, policies and practices, addressing human trafficking in all its forms and enabling effective prosecution of perpetrators, prevention, and protection of victims;

9. Encourages the OSCE and all participating States to continue to develop robust and comprehensive prevention strategies and programmes addressing human trafficking in all its forms;
10. Calls on all participating States to increase resources to governmental agencies, including law enforcement, and relevant non-governmental organizations, to enhance the capacity and effectiveness of measures aimed at prosecution of perpetrators, prevention of trafficking and protection of trafficking victims;
11. Appeals to participating States to ensure that perpetrators are prosecuted effectively and punishments are imposed that are commensurate with the crime;
12. Further encourages participating States to vigorously investigate, prosecute, and sentence public officials who participate in or facilitate human trafficking;
13. Calls on participating States to improve, where necessary, measures to prevent military and civilian personnel deployed abroad on peacekeeping forces or other international missions from engaging in trafficking in persons or exploiting victims of trafficking, and to ensure that their national laws, regulations, and other relevant documents can be enforced with respect to their nationals who are serving on peacekeeping forces or other international missions;
14. Urges participating States to establish or strengthen programmes to promote international co-operation in protecting trafficking victims and their families from retribution for aiding in prosecution processes in order to increase prosecutions;
15. Urges participating States to ensure effective identification mechanisms for trafficking victims, particularly to ensure victims are not prosecuted for prostitution and immigration violations;
16. Further urges participating States to interact with non-governmental organizations and other international mechanisms for, when appropriate, the safe return of trafficking victims to their home countries;
17. Strongly urges participating States to develop strategies for addressing the vulnerabilities of potential trafficking victims and for successfully re-integrating rescued trafficking victims, particularly by establishing and by facilitating the efforts of NGOs to establish micro-enterprise and microfinance activities for victims of human trafficking and at-risk women entrepreneurs in high trafficking areas;
18. Calls on all participating States to strengthen national monitoring mechanisms, national referral mechanisms, co-ordinating structures, data collection and research focused on trafficking in human beings;
19. Encourages media outlets in source, transit and destination countries to play a more vigorous role in helping to educate the public about the many facets of human trafficking, including factors contributing to demand for all forms of trafficking, warning signs for potential victims and parents of potential victims of trafficking, and actions that individuals might take if they encounter a possible victim of trafficking;

20. Calls on participating States to develop and implement programmes to educate male clients of prostitutes about the legal, health and other risks and effects of prostitution, with the goal of significantly reducing recidivism rates and demand for sex trafficking;
21. Calls on participating States to develop policies and support initiatives to more effectively reduce the demand that drives all forms of trafficking in persons, including through awareness raising campaigns and legislative or other measures;
22. Urges participating States, where necessary, to clarify definitions in national legislation related to forced labour, and to educate the appropriate officials about the distinction between trafficking in persons and other situations not to be confused with this, such as illegal immigration, and human smuggling;
23. Strongly urges the OSCE and the participating States to take immediate steps to promote the aggressive prosecution of those responsible for the trafficking of infants, children and youths, prevention of such crimes against children and protection of victims, including through implementation of the recommendations contained in the *Addendum to the OSCE Action Plan to Combat Trafficking in Human Beings: Addressing the Special Needs of Child Victims of Trafficking for Protection and Assistance*, inter alia;
 - a. Establishing and/or strengthening effective policies and programmes to prevent trafficking in children;
 - b. Developing co-ordinating and referral mechanisms to specifically address protection and assistance measures which focus on the special needs of child victims of trafficking;
 - c. Facilitating special training for law enforcement and direct service personnel on proper and effective methods to identify child victims of trafficking; and
 - d. Forming partnerships with civil society to develop a comprehensive approach to protect and assist child victims of trafficking;
24. Urges OSCE participating States to co-operate in ensuring, when appropriate, the safe return of child victims of trafficking, including through the incorporation of risk assessments and reintegration programmes with their anti-trafficking in persons policies;
25. Urges the participating States to establish educational outreach programmes aimed at particularly vulnerable populations of children and youths, including those residing in state institutions;
26. Expresses appreciation for the ongoing work of the Office of the Special Representative and Co-ordinator for Combating Trafficking in Human Beings as well as anti-trafficking efforts undertaken by OSCE Missions and Field Presences; and
27. Calls on the OSCE to continue co-operation with other international organizations on concrete and practical programmes to combat trafficking in persons.

RESOLUTION ON OBSERVATION MISSIONS

1. Underlining the importance of election observation and noting the contribution that effective observation makes to improving electoral practices,
2. Reiterating the commitment of all OSCE participating States to invite OSCE observers,
3. Stressing that the political expertise of parliamentarians lends unmatched credibility to OSCE election observation,

The OSCE Parliamentary Assembly:

4. Urges the Parliamentary Assembly to continue providing political leadership to OSCE election observation missions as called for in the 1997 Co-operation Agreement;
5. Stresses that OSCE election observation must continue to improve and adapt;
6. Urges the heads of the Parliamentary elections observation missions to accept registrations to the missions only if the observers commit themselves to attend the full briefing programme as well as the debriefing preceding and following the mission; the heads of the missions may admit exceptions if the demand is duly justified.

ETYJ:N PARLAMENTAARINEN YLEISKOKOUS LYHYESTI

Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestö on laajin Euroopan turvallisuutta käsittelevä alueellinen yhteistyöjärjestö. Järjestössä on 56 jäsenmaata ja siihen kuuluvat kaikki Euroopan valtiot, Keski-Aasian maat sekä Yhdysvallat ja Kanada. Järjestön instituutiot, niiden joukossa ETYJ:n parlamentaarinen yleiskokous, perustettiin vuonna 1990 hyväksytyssä peruskirjassa (*Paris Charter*).

Yleiskokouksen tehtävänä on seurata ETYJ:n tavoitteiden toteutumista, keskustella ETYJ:n ministerineuvostossa ja huippukokouksissa käsiteltävistä aiheista sekä tukea demokraattisten instituutioiden toimintaa ja edistää konfliktien rauhanomaista ratkaisua.

Yleiskokous kokoontuu täysistuntoon kerran vuodessa heinäkuun alussa. Yleiskokouksella on kolme varsinaista komiteaa, pysyvä komitea ja puheenjohtajisto. Lisäksi yleiskokouksen presidentti voi asettaa tilapäisiä työryhmiä ja erityisedustajia. Poliittisilla ryhmillä ei ole virallista asemaa järjestössä. Vuoden alussa järjestetään

niin kutsuttu talvi-istunto, jossa kokoontuvat yleiskokouksen pysyvä komitea sekä kolme komiteaa erikseen ja yhteisistunnossa. Yleiskokous osallistuu myös aktiivisesti jäsenmaidensa vaalien tarkkailuun.

Suomen ETYJ-valtuuskuntaan kuuluu kuusi varsinaista ja kuusi varajäsentä, jotka valitaan vaalikaudeksi. Valtuuskunta antaa vuosittain eduskunnalle parlamentaarisen yleiskokouksen toiminnasta kertomuksen, jota käsitellään eduskunnan ulkoasiainvaliokunnassa (<http://www.eduskunta.fi>).

ETYJ:n parlamentaarisen yleiskokouksen sihteeristö sijaitsee Kööpenhaminassa. Järjestön muu sihteeristö toimii Wienissä. Yleiskokous on perustanut oman toimipisteen Wieniin edistämään vuoropuhelua järjestön hallitusten välisen ja parlamentaarisen ulottuvuuden välillä. ETYJ:llä on kuusi virallista kieltä (englanti, ranska, venäjä, espanja, saksa ja italia). Lisätietoja <http://www.osce.org>.

SUOMEN ETYJ-PUHEENJOHTAJUUSKAUDEN OHJELMA 2008

Tavoitteina jatkuvuus, johdonmukaisuus ja yhteistyö

Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöprosessi nivoutuu läheisesti Suomen ulkopoliittiseen toimintaan 1960-luvun lopulta lähtien, jolloin Suomen tavoitteena oli etsiä yhteisiä pelisääntöjä idän ja lännen välisen vastakkainasettelun lieventämiseksi. Prosessin perustana on Suomessa vuonna 1975 pidetty Etyj-konferenssi. Helsingissä osanottajavaltiot hyväksyivät päätöksiäkirjan (*Helsinki Final Act*), jolle Etyjin muut päätökset, kuten Pariisin vuoden 1990 (*Charter of Paris for a New Europe*) ja Istanbulin vuoden 1999 (*Istanbul Document*) peruskirjat, pohjautuvat.

Puheenjohtajuuskaudellaan vuonna 2008 Suomi korostaa prosessin historiallista merkitystä Eurooppaa jakaneiden rajalinjojen purkamisessa. Samalla Suomi katsoo, että Etyj on yhä merkittävä ja tarpeellinen toimija, jolla on tehtävänsä alueen vakauden, turvallisuuden ja yhteistyön edistämiseksi.

Suomen Etyj-puheenjohtajuus osuu ajallisesti tilanteeseen, jossa 1990-luvulla luodut yhteistyön perusteet ovat koetuksella. Puheenjohtajanaan Suomi korostaa vaikeistakin asioista käytävän vuoropuhelun merkitystä. Keskustelu on erityisen tärkeää, sillä Etyj on ainoa eurooppalainen järjestö, jossa kaikki euro-atlanttisen alueen maat ovat tasa-arvoisesti mukana. Suomi tukee avointa vuoropuhelua ja etsii keinoja sen tehostamiseksi Etyjin puitteissa.

Etyjin toiminta perustuu yhteistyövaraiseen turvallisuuteen. Puheenjohtajana Suomen lähtökohtana on avoimuus ja tuloksekas yhteistyö. Suomi pyrkii päätöksissään ennakoivaan otteeseen ja tiiviiseen vuorovaikutukseen kaikkien Etyjin osanottajamaiden kanssa. Yhteistyötä Etyjin kumppanimaiden, muiden kansainvälisten toimijoiden ja kansalaisyhteiskunnan kanssa jatketaan yhteisesti hyväksytyjen sitoumusten pohjalta.

Etyjin laaja turvallisuuskäsitys, joka kattaa poliittis-sotilaallisen turvallisuuden, talous- ja ympäristökysymykset sekä inhimillisen ulottuvuuden, on järjestön vahvuus. Puheenjohtajana Suomi pyrkii lisäämään Etyjin työn johdonmukaisuutta korostamalla turvallisuuden useita osaluotoita kattavaa toimintaa. Suomi tukee hankkeita, joita tarvitaan muun muassa ihmiskaupan vastustamiseksi ja rajahallinnon tehostamiseksi.

Suomen tavoitteena on Etyjin toimintakyvyn vahvistaminen. Suomi pyrkii jäntevöittämään olemassa olevia neuvottelurakenteita muun muassa yhteiskokouksilla ja tavoitteellisilla työohjelmilla. Suomi pyrkii saattamaan loppuun neuvottelut Etyjin oikeushenkilöllisyydestä ja on valmis muihin toimintakykyä parantaviin uudistuksiin, mikäli niiden taakse on saatavissa jäsenmaiden yksimielinen tuki. Samalla Suomi painottaa, että järjestön toiminnan ja kehittämisen vaatimat resurssit on turvattava.

Etyjin toiminta pohjautuu yhteisille demokratian, ihmisoikeuksien ja oikeusvaltion arvoille. Suomi korostaa Etyjin sitoumusten ja niiden toimeenpanon merkitystä. Suomen tavoitteena on, että Etyjin osanottajamaiden antamat poliittiset sitoumukset toteutuisivat koko Etyjin alueella. Tähän pyritään vahvistamalla Etyjin toimeenpanomekanismeja. Sitoumusten toimeenpanoa tuetaan myös kenttämissioiden ja hankkeiden avulla osanottajavaltioiden oman kapasiteetin lisäämiseksi. Suomi arvostaa Etyjin kenttämissioiden työtä ja pyrkii varmistamaan isäntämaiden tuen niiden toiminnalle.

Puheenjohtajanaan Suomi korostaa Etyjin toiminnan jatkuvuutta. Vaikeuksista huolimatta tulisi nähdä, että järjestöllä voi olla merkittävä rooli etsittäessä poliittista ratkaisua ajankohdaisiin kysymyksiin. Etyjillä on käyttökelpoiset välineet osallistua konfliktien ennaltaehkäisyyn, kriisien hallintaan ja yhteiskunnalliseen jälleerakennukseen. Tämä potentiaali olisi säilytettävä ja sitä tulisi kehittää edelleen. Suomi muistuttaa,

että järjestöllä on huomattava asiantuntemus ja kokemus toiminnasta useissa Euroopan ja Keski-Aasian maissa.

Suomi pitää merkittävänä mahdollisuutena sitä, että puheenjohtajuutemme alkaessa Etäjille on valittu kolme seuraavaa puheenjohtajaa: Kreikka 2009, Kazakstan 2010 ja Liettua 2011. Tämä tarjoaa tilaisuuden Etäjien toiminnan poikkeuksellisen pitkäjänteiseen suunnitteluun ja yhteisten tavoitteiden asettamiseen. Se myös edellyttää Suomen ja kolmen seuraavan puheenjohtajan tiivistä yhteistyötä ja mahdollisesti uusin yhteistyömuotojen kehittämistä.

Helsingissä 4.-5.12.2008 järjestettävässä ministerikokouksessa Suomi pyrkii yhdessä muiden osanottajavaltioiden kanssa turvaamaan Etäjien työn jatkuvuuden, vahvistamaan järjestön toiminnan johdonmukaisuutta ja syventämään yhteistyötä sovittujen tavoitteiden pohjalta.

Alueelliset kysymykset

Puheenjohtajana Suomi pyrkii luomaan edellytyksiä Etäjien vastuulla olevien alueellisten konfliktien rauhanomaiseksi ratkaisemiseksi Transnistriassa (Moldovassa), Etelä-Ossetiassa (Georgiassa) ja Vuoristo-Karabahissa (Armenian ja Azerbaidžhanin välillä). Tässä tarkoituksessa Suomi aktivoi olemassa olevia neuvottelumekanismeja. Suomen päämääränä on saada osapuolet palaamaan neuvotteluihin, joiden tavoitteena on konfliktien ratkaiseminen. Etäjien tulee reagoida nopeasti akuutteihin kriiseihin sekä toimia konfliktin ennaltaehkäisyn puolesta ja väkivallan käyttöä vastaan.

Transnistrian konfliktissa Moldovassa Suomi tukee Etäj-vetoisia neuvottelurakenteita ja edistää konfliktin poliittista ratkaisua. Suomi aikoo kutsua koolle konfliktin välittäjät ja tarkkailijat 3+2 -kokoonpanossa (Etäj, Ukraina ja Venäjä sekä Yhdysvallat ja EU) ja myöhemmin myös konfliktiosapuolet 5+2 -kokoonpanossa (edellä mainitut sekä osapuolet Moldova ja Transnistria).

Etelä-Ossetian konfliktissa Georgiassa Suomen tavoitteena on pyrkiä kohti rauhanomaista ratkaisua kaikkien osapuolten myötävaikutuksella ja purkaa jännitteitä osapuolten välillä. Suomi pyrkii vahvistamaan luottamusta lisääviä toimia alueella.

Vuoristo-Karabahin konfliktissa Armenian ja Azerbaidžhanin välillä Suomi tukee Minskin ryhmän yhteispuheenjohtajien (Yhdysvallat, Ranska ja Venäjä) toimintaa konfliktin ratkaisun aikaansaamiseksi ja painottaa puheenjohtajan erityisedustajan toimintaa täysimääräisesti mandaattinsa mukaisesti.

Puheenjohtaja, ministeri Ilkka Kanervan on tarkoitus vieraillla kaikissa edellä mainituissa maissa Suomen puheenjohtajuuskaudella. Hänen erityislähettiläänsä toimii aktiivisesti konfliktien ratkaisun edistämiseksi.

Etäjien toiminta Kosovossa edistää demokratian kehittämistä sekä ihmisoikeuksien ja oikeusvaltioperiaatteiden toteutumista. Tämä on tärkeää myös alueellisen vakauden ja turvallisuuden näkökulmasta. Puheenjohtajanaan Suomi pyrkii Etäjien toiminnan jatkamiseen Kosovossa ja korostaa Etäjien läheistä yhteistyötä muiden kansainvälisten toimijoiden kuten YK:n, Naton, EU:n ja Euroopan neuvoston kanssa. Tavoitteena on vakauden ja turvallisuuden vahvistaminen sekä demokratian ja monikansaisen yhteiskunnan rakentaminen.

Suomi pyrkii Etäjien ja sen keski-aasialaisten osanottajavaltioiden Kazakstanin, Kirgisian, Tadžikistanin, Turkmenistanin ja Uzbekistanin välisten suhteiden tiivistämiseen. Suomi katsoo, että Etäjien tulisi tukea maiden ihmiskaupan, aseiden ja huumeiden salakuljetuksen vastaisia toimia. Suomi tukee rajahallinnon ja -turvallisuuden ottamista Etäjien erityiseksi painopistealueeksi ja on valmis osallistumaan hankkeiden johtamiseen ja rahoittamiseen. Suomi pitää Etäjien Bishkekin Akatemian toimintaa tärkeänä ja on valmis kehittämään sitä. Ministeri Kanervan on tarkoitus vieraillla Keski-Aasian maissa vuoden 2008 kuluessa.

Poliittis – Sotilaalliset kysymykset ja ei-sotilaallinen turvallisuus

Suomi pyrkii puheenjohtajuuskaudellaan vahvistamaan Etäjien asemaa alueellisena turvallisuusjärjestönä, joka edistää avoimuutta, läpinäkyvyyttä ja yhteistyötä myös poliittissotilaallisissa kysymyksissä. Keskeisessä asemassa on Etäjien osanottajavaltioiden välillä käytävä turvallisuusdialogi. Suomen tavoitteena on syventää vuoropuhelua tuomalla keskusteluun entistä

enemmän ajankohtaisia turvallisuuskysymyksiä. Vuoropuhelussa pyritään aktiivisesti tarkastelemaan uusia uhkia ja haasteita vakiintuneiden kysymysten rinnalla.

Tae-sopimukseen liittyvä epävarmuus heijastuu myös Etyjin poliittis-sotilaallisen turvallisuuden kysymyksiin. Vaikka Suomella ei Etyjin puheenjohtajana ja sopimukseen kuulumattomana maana ole erityistä roolia, pyrkii Suomi ylläpitämään vakautta ja ennakoitavuutta tukevia ratkaisuja.

Suomi toimii Etyj-puheenjohtajuuden lisäksi vuoden 2008 viimeisellä kolmanneksella myös Euroopan poliittis-sotilaallisen turvallisuuden ja vakauden vahvistamiseen keskittyvän Etyjin turvallisuusfoorumin puheenjohtajana (*Forum for Security and Cooperation, FSC*). Tämä tarjoaa mahdollisuuden kehittää järjestön kokonaisvaltaista turvallisuusdialogia ja tehostaa olemassa olevien poliittis-sotilaallisten sitoumusten toimeenpanoa.

Etyjin poliittis-sotilaalliset sitoumukset, kuten vuoden 1999 Wienin asiakirja (*Vienna Document 1999*) sekä poliittis-sotilaallinen käytännösäännöstö (*Code of Conduct on Politico-Military Aspects of Security*), muodostavat sotilaallisen toiminnan perusnormiston. Puheenjohtajana Suomi edistää sekä Wienin asiakirjan että käytännösäännöstön toimeenpanon tehostamista ja rohkaisee tarvittaessa täydentäviä alueellisia toimia osanottajavaltioissa. Jos poliittis-sotilaallisiin sitoumuksiin liittyville uusille avauksille on saatavissa osanottajamaiden laaja tuki, on Suomi valmis keskustelemaan myös niistä.

Suomen samanaikainen puheenjohtajuus Etyjissä ja Etyjin turvallisuusfoorumissa mahdollistaa myös toimet turvallisuusfoorumin ja muiden Etyjin toimielinten yhteistyön kehittämiseksi ja turvallisuusfoorumin asiantuntemuksen täysimääräiseksi hyödyntämiseksi. Suomi kutsuu koolle pysyvän neuvoston (*Permanent Council, PC*) ja turvallisuusfoorumin yhteiskokouksia sekä pyrkii integroimaan Etyjin kenttämissioita järjestön poliittis-sotilaalliseen toimintaan niiden mandaattien puitteissa.

Etyj on vuonna 2000 hyväksytyn pienaseasiakirjan (*The OSCE Document on Small Arms and Light Weapons*) pohjalta ollut edelläkävijä kansainvälisessä pienasetoiminnassa. Etyjissä on tehty pienaseisiin liittyvää normatiivista työtä

sekä onnistuneesti toteutettu lukuisia pienaseiden ja ylijäämäämmusten tuhoamisprojekteja. Suomi on tukenut järjestön pienasetyötä muun muassa sekondeerausten muodossa ja rahoittamalla Etyjin hankkeita.

Puheenjohtajuuskaudella Suomen tavoitteena on Etyjin pienasetoiminnan ja ylijäämäämmusten tuhoamistyön kokonaisvaltainen tehostaminen sekä säännöstön että kenttäprojektien toimeenpanon tasolla. Tähän pyritään mm. kehittämällä eri järjestöjen välistä yhteistyötä. Suomi pyrkii myös siihen, että Etyj antaa vahvan panoksensa YK:n pienaseohjelman kolmanteen kaksivuotis-tarkastelukokoukseen New Yorkissa kesällä 2008. Etyjin toiminnalla tuetaan myös YK:n alaisuudessa käynnistynyttä kansainväliseen asekauppasopimukseen tähtäävää prosessia.

Terrorismin vastainen toiminta on vuoden 2001 jälkeen noussut merkittäväksi Etyjin toiminta-alueeksi, jota ohjaa Etyjin terrorismin vastainen peruskirja (*OSCE Charter on Preventing and Combating Terrorism*) ja toimintaohjelma. Suomi jatkaa Etyjin terrorismin vastaisen toiminnan kehittämistä myös Madridin ministerikokouksen päätösten pohjalta. Keskeinen tavoite on tukea YK:n terrorismin vastaisia toimia ja löytää keinoja terrorismin vastaisen kansainvälisen yhteistyön tehostamiseksi Etyj-alueella.

Perinteiset ulottuvuudet ylittävänä teemoina Suomi korostaa muun muassa asevoimissa palvelevien ihmisoikeuksia sekä ihmisoikeuksien ja oikeusvaltioperiaatteen toteutumista terrorismin vastaisessa työssä. Molemmista teemoista ilmestyy Etyjin demokraattisten instituutioiden ja ihmisoikeuksien toimiston (*Office for Democratic Institutions and Human Rights, ODIHR*) laatima käsikirja vuonna 2008.

Myös Etyjin poliisitoiminta on voimakkaasti kehittynyt viime vuosina, kun poliisitoiminnan yhteys kriisien ennaltaehkäisyyn ja niiden jälkihoitoon on korostunut. Suomen tavoitteena on jatkaa Etyjin poliisitoiminnan kehittämistä, mukaan lukien poliisikoulutuksen ja paikallispoliisitoiminnan tukeminen. Samalla Suomi painottaa poliisikysymysten yhteyttä muihin toimintoihin, kuten rajahallintoon.

Rajahallinto on uusimpia Etyjin toiminta-alueita, joka pohjautuu vuonna 2005 hyväksytyyn Etyjin rajahallinto ja – turvallisuuskonseptiin (*Border Management and Security Concept*). Pu-

heenjohtajanaan Suomi pyrkii konseptin täytäntöönpanoon Etyjin missioiden toiminnassa ja projektityössä. Erityisesti Suomi painottaa järjestön Keski-Aasian osanottajamaiden ja Afganistanin rajatoiminnan merkitystä Madridin ministerikokouksessa hyväksytyyn Afganistan-päätöksen mukaisesti.

Suomen tavoitteena on käynnistää puheenjohtajuuskaudella Etyjin rajaturvallisuushankkeita Tadžikistanissa. Suomi on kansallisesti myöntänyt merkittävän rahoituksen kahteen alkavaan hankkeeseen, joiden tavoitteena on Tadžikistanin kansallisen rajastrategian luominen ja rajavalvojen toiminnan ja valvontakykyjen parantaminen. Suomi tarjoaa myös asiantuntijaresursseja projektien käyttöön. Suomi toivoo muiden osanottajavaltioiden ja kumppaneiden tukevan toimintaa ja on valmis keskustelemaan uusista aloitteista. Hankkeiden toteutuksessa korostetaan yhteistyötä muiden kansainvälisten toimijoiden kuten Euroopan komission kanssa.

Suomi valmistelelee kesällä 2008 Wienissä järjestettävää vuosittaista turvallisuuden tarkastelukokousta (*Annual Security Review Conference*). Suomen tavoitteena on, että kokouksen tuloksena olisi kokonaisvaltainen arvio Etyj-alueen poliittis-sotilaallisen ja ei-sotilaallisen turvallisuuden näkymistä ja jatkotoimista. Kokous tarjoaa myös osaltaan mahdollisuuden Helsingin ministerikokouksen sisältövalmisteluiden käynnistämiseksi.

Talous- ja ympäristöulottuvuus

Suomi pyrkii kokonaisvaltaisen turvallisuuskäsitteen korostamiseen kaikessa Etyjin talous- ja ympäristöulottuvuuden toiminnassa. Talous- ja ympäristökysymysten sekä niihin liittyvien yhteistyöjärjestelyiden kehittäminen edistää osaltaan vakautta, turvallisuutta ja vaurautta, ehkäisee konflikteja ja edistää jälleenrakennusta. Vastavasti talous- ja ympäristöhaasteiden ja niistä aiheutuvien ongelmien laiminlyöminen voi lisätä jännitteitä valtioiden ja alueiden sisällä ja välillä.

Suomen puheenjohtajuuskaudella parannetaan talous- ja ympäristöulottuvuuden toimintojen täytäntöönpanoa ja edistetään säännöllistä vuoropuhelua. Tärkeän panoksensa tähän antavat myös Etyjin kenttämissiot. Suomi pyrkii talous- ja ympäristöulottuvuuden toiminnan

painopisteiden selkeyttämiseen järjestön vahvuuksien pohjalta.

Etyjin talous- ja ympäristöulottuvuuden vuosittaisessa päätapahtumassa, 16. talous- ja ympäristöfoorumissa, tarkastellaan Etyjin sitoumusten toimeenpanoa ja annetaan suosituksia jatkotyöstä. Suomen puheenjohtajuuskauden teema käsittelee vesikuljetuksia ja vesiliikenteen alueelliseen turvallisuuteen ja ympäristöön liittyviä yhteistyöjärjestelyitä otsikolla "*Maritime and inland waterways co-operation in the OSCE area: Increasing security and protecting the environment*". Teema tuo jatkuvuutta: Belgian kaudella vuonna 2006 käsiteltiin liikennekysymyksiä ja Espanjan kaudella 2007 ympäristöturvallisuutta.

Vuoden 2008 talous- ja ympäristöfoorumin aihe on monella tapaa ajankohtainen Etyjin osanottajamaille. Teema kattaa merialueet (Itämeri, Välimeri, Mustameri, Kaspianmeri) ja sisävesistöt, mukaan lukien joki- ja kanavaverkostot, sekä niihin liittyvät yhteistyöjärjestelyt. Lisäksi tullaan käsittelemään rannikottomien maiden esille nostamia erityiskysymyksiä. Suomen tavoitteena on lisätä talous- ja ympäristöulottuvuuden toiminnan jatkuvuutta ja edistää osanottajavaltioiden ja kansainvälisten järjestöjen yhteistyötä.

Talous- ja ympäristöfoorumi järjestetään kahdessa osassa. Sen ensimmäinen osa järjestetään Wienissä 28.–29.1.2008 ja toinen Prahassa 19.–21.5.2008. Wienin foorumia edelsi Helsingissä 10.–11.9.2007 pidetty valmistelukonferenssi. Prahan foorumin valmistelemiseksi järjestetään toinen valmistelukonferenssi Ashgabadissa, Turkmenistanissa 6.–7.3.2008. Foorumiin on kutsuttu Etyjin 56 osanottajamaata, Etyjin Aasian ja Välimeren kumppanimaat, kansainvälisiä järjestöjä, kansalaisyhteiskunnan sekä yritys- ja tiedemaailman edustajia.

Inhimillinen ulottuvuus

Suomi korostaa ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittamista, oikeusvaltioperiaatteen noudattamista ja demokraattisen hallintotavan vahvistamista. Puheenjohtajanaan Suomen painopistealueita ovat ihmiskaupan vastainen toiminta, suvaitsevaisuuden ja syrjimättömyyden edistäminen, erityisesti romanien asema, sekä sukupuolinäkökulman valtavirtaistaminen (*gender mainstreaming*) Etyjin toiminnassa. Nämä

korostavat ihmisoikeuksien merkitystä laajan turvallisuuden toteuttamisessa. Suomi pyrkii kaikkien kolmen osalta Etyjin toimintaohjelmien toimeenpanon tehostamiseen.

Suomi painottaa Etyjin vaaleja ja vaalitarkkailua koskevien sitoumusten täytäntöönpanoa kaikissa järjestön osanottajavaltioissa. Suomi rohkaisee vuoropuhelua vaalitarkkailun toteuttamisesta sekä uusista sitoumuksista, mukaan lukien sähköinen äänestäminen. Kaikkien osanottajavaltioiden tulisi kutsua Etyjin demokraattisten instituutioiden ja ihmisoikeuksien toimiston (*Office for Democratic Institutions and Human Rights, ODIHR*) vaalitarkkailumissio antamiensa sitoumusten ja Etyjin käytännön mukaisesti. Suomi odottaa, että ODIHR:in ja Etyjin parlamentaarisen yleiskokouksen (*Parliamentary Assembly, PA*) lähettämät vaalitarkkailijat toimivat hyvässä yhteistyössä vuoden 1997 yhteistyösopimuksen pohjalta.

Ihmiskaupan vastaisessa toiminnassa Madridin ministerikokouksen päätös kehottaa Etyjin osanottajavaltioita jatkamaan keskusteluja siitä, miten työperäisen ihmiskaupan voi erottaa muusta laittomasta työstä. Suomi korostaa ihmiskaupan ehkäisyyn liittyviä toimia sekä lapsiuhrien identifointia. Tavoitteena on muun muassa yhteistyön lisääminen lähtö- ja kohdemaiden välillä, sekä Etyjin alueen parlamentaarikkojen sitouttaminen ihmiskaupan vastaiseen toimintaan. Suomi suunnittelee kahden tai kolmen ihmiskauppaa käsittelevän kokouksen järjestämistä vuonna 2008. Kokouksissa käsitellään mm. ihmiskaupan ehkäisyä ja syyllisten saattamista oikeuden eteen.

Etyjin suvaitsevaisuutta ja syrjimättömyyttä edistävässä työssä lähtökohtana on, että kaikki syrjinnän muodot tulee ottaa huomioon. Suomi ohjaa Etyjin puheenjohtajan kolmen henkilökohtaisen toleranssiedustajan toimintaa, joka tuo näkyvyyttä Etyjin antisemitismiin, muslimien syrjinnän sekä rasismiin ja muiden syrjinnän muotojen vastaiselle työlle. Suomen tavoitteena on, että suvaitsevaisuussitoumusten toimeenpano nostetaan vahvasti esille Etyjin inhimillisen ulottuvuuden täytäntöönpanokokouksessa (*Human Dimension Implementation Meeting*) Varsovasa. Lisäksi Suomi tukee ODIHR:in viharikosten vastaista työtä mm. isännöimällä aiheesta asiantuntijakokouksen. Etyjin tulisi myös antaa

panoksensa YK:n puitteissa toimivan Sivilisaatioiden Allianssin työlle Madridin ministerikokouksen päätöksen mukaisesti.

Suvaitsevaisuuden ja syrjimättömyyden alalla Suomi edistää romanien asemaa nojaten Etyjin romanitoimintaohjelman täytäntöönpanoa koskevaan tarkasteluraporttiin, jonka ODIHR julkaisee vuonna 2008. Suomi korostaa erityisesti paikallisviranomaisten toiminnan roolia sekä koulutuksen ja valtaväestön ja viranomaisten tietoisuuden lisäämisen merkitystä romanien aseman parantamiseksi. Suomi esittää, että romanikysymyksiä ja toimintaohjelman täytäntöönpanoa käsitellään heinäkuussa 2008 Wienissä järjestettävässä inhimillisen ulottuvuuden täydentävässä kokouksessa. Suomi edistää myös Euroopan neuvoston yhteydessä toimivan romanifoorumin sekä muiden kansainvälisten toimijoiden yhteistyötä Etyjin kanssa. Lisäksi Suomi parantaa koordinaatiota ODIHR:in romaniyhteyspisteen, Etyjin vähemmistövaltuutetun ja Etyjin asianomaisen toleranssiedustajan välillä.

Sukupuolinäkökulman valtavirtaistamisessa sekä naisten ja tyttöjen oikeuksien edistämisesä Suomi painottaa Etyjin toimintaohjelman tehokkaan täytäntöönpanon merkitystä. Suomi kiinnittää huomiota erityisesti naisiin kohdistuvan väkivallan ehkäisemiseen sekä naisten osallistumiseen konfliktien ehkäisyyn ja jälleerakennukseen YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1325 Naiset, rauha ja turvallisuus (*Women, Peace and Security 2000*) pohjalta. Sen toimeenpanoa edistetään uudistamalla mm. Etyjin poliittis-sotilaallisia käytännesääntöjä koskevaa kyselyä. Suomi toivoo, että uudistettu kysely tehostaa päätöslauselman kansallista toimeenpanoa Etyj-alueella.

Suomi korostaa myös ilmaisun-, kokoontumis- ja yhdistymisvapauden merkitystä perusoikeuksina sekä välineinä muiden ihmisoikeuksien toteutumiselle. Näihin liittyy läheisesti ihmisoikeuspuolustajien ja kansallisten ihmisoikeusinstituutioiden toiminta Etyjin osanottajavaltioissa. Suomen tavoitteena on pyrkiä lisäämään tukea ihmisoikeuspuolustajien tärkeälle työlle myös Etyjissä. Suomen puheenjohtajuuskauden aikana juhlistetaan Etyjin mediavaltuutetun toimiston kymmenvuotista taivalta, johon liittyen mediavaltuutettu järjestää Suomen tukemana juhlaseminaarin. Suomi esittää, että osanottaja-

valtiot vahvistavat uudelleen ilmaisunvapautta, mukaan lukien median toimintavapautta koskevat sitoumuksena ja esittävät mediavaltuutetulle avoimen vierailukutsun. Suomi pitää tärkeänä YK:n ihmisoikeusjulistuksen 60-vuotisjuhlavuosi huomioimista myös Etyjin toiminnassa.

Yhteistyön rakenteet ja yhteistyökumppanit

Vahvat instituutiot ovat keskeisessä asemassa järjestön jatkuvuuden ja vaikuttavuuden kannalta. Puheenjohtajamaana Suomi korostaa Etyjin toimijoiden, ennen kaikkea pääsihteerin ja instituutioiden, mahdollisimman tiiviistä yhteistyötä ja koordinaatiota järjestön toiminnan johdonmukaisuuden lisäämiseksi. Etyjin instituutioiden tulee noudattaa esimerkiksi hyvän hallinnon periaatteita. ODIHR:in, vähemmistövaltuutetun ja mediavaltuutetun toiminnan autonomisuus on Etyjin erityispiirre, jota tulee kehittää avoimuuden ja vuoropuhelun hengessä.

Etyjin Parlamentaarinen yleiskokous tukee ja täydentää Etyjin toimintaa ja kiinnittää osan-

ottajamaiden huomiota ajankohtaisiin asioihin. Suomi toimii sen puolesta, että Etyj-yhteisö kokonaisuudessaan edistäisi parlamentaariseen demokratiaan perustuvaa hallintoa ja osanottajamaiden kansalaisten ihmisoikeuksien ja perusvapauksien toteutumista.

Yhteistyö Etyjin Välimeren ja Aasian kumppanimaiden kanssa on Etyjin osanottajavaltioille entistä tärkeämpää, kun maailmanlaajuisiin turvallisuushaasteisiin etsitään yhteisiä vastauksia. Käytännön yhteistyötä kumppanimaiden kanssa kehitetään Madridin ministerikokouksen päätösten pohjalta. Suomi katsoo, että Etyjin periaatteita, normeja ja sitoumuksia voitaisiin soveltaa myös järjestön lähialueiden turvallisuuskysymysten ratkaisemiseksi esimerkiksi Aasiassa ja Lähi-idässä.

Suomi tulee kehittämään Etyjin yhteistyötä muiden kansainvälisten järjestöjen ja instituutioiden kanssa. Näitä ovat YK:n lisäksi muun muassa Euroopan neuvosto, Nato, EU sekä tapauskohtaisesti muut alueelliset järjestöt.

Suomen ETYJ-valtuuskunta
00102 Eduskunta
puh. 09-4321
telefax: 09 - 432 3529

<http://www.eduskunta.fi>

Parliamentary Assembly of the OSCE
International Secretariat
Rådhusstraede 1, 1466 Copenhagen K, Denmark
puh. + 45 33 37 80 40
fax. + 45 33 37 80 30
e-mail: osce@oscepa.dk

<http://www.oscepa.org/>
<http://www.osce.org/>

